

UDENRIGSMINISTERIET

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

19. februar 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg 27. februar 2004 – dagsordenspunkt rådsmøde (miljøministre) den 2. marts 2004 - vedlægges Miljøministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

P. B. Olsen

Samlenotat

Vedr. Rådsmøde (miljø) den 2. marts 2004

1. Forberedelse af forårstopmødet	2
- <i>Rådskonklusioner</i>	
2. Forslag til forordning om overførsel af affald.....	7
- <i>Politisk debat</i>	
3. Forslag til kemikaliereregulering (REACH).....	13
- <i>Fremskridtsrapport</i>	
4. Forslag om brugen af Kyoto-protokollens projektmekanismer / Linking-direktivet	40
- <i>Vedtagelse</i>	
5. Forberedelse af CSD 12 (19. – 30. april 2004).....	50
- <i>Udveksling af synspunkter</i>	
6. Forberedelse af 5. UNEP GMEF møde (29. –31. marts 2004).....	53
- <i>Udveksling af synspunkter</i>	
7. Biodiversitetskonventionen (COP7) og Cartagena Protokollen (MOP1).....	54
- <i>Afrapportering fra COP7 og MOP1</i>	
8. Forslag til ændring af forordning om det finansielle instrument om miljøet (LIFE).....	54
- <i>Vedtagelse</i>	
9. Forslag til ændring af direktiv om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE).....	58
- <i>Vedtagelse</i>	
10. Forslag til direktiv om arsen, cadmium, kviksølv, nikkel og polycykliske.....	61
aromatiske forbindelser i luften	
- <i>Vedtagelse</i>	

Ad punkt 1 – Forberedelse af forårstopmødet

Nyt notat

Resumé

Det Europæiske Råd (DER) vedtog på sit møde i Göteborg den 15.- 16. juni 2001 en strategi for bæredygtig udvikling, som tilføjer en tredje, miljømæssig dimension til strategien for den økonomiske og sociale udvikling, som er formuleret i konklusionerne fra DER's møde i Lissabon, marts 2000. I forslag til rådskonklusioner noterer Rådet (miljø) sig, at det ikke er lykkedes at vende de negative trends i miljøet siden 2001, og at dette særligt gælder for klimaområdet, energi, transport og biodiversitet og Rådet (miljø) understreger derfor behovet for at sikre effektiv og rettidig implementering af EU's miljølovgivning og af implementering af miljørelevant lovgivning i andre sektorpolitikker. I udkast til konklusioner omtaler Rådet (miljø) endvidere: Opfordring til Kommissionen om at fortsætte med udarbejdelsen af en årligt Miljøpolitiske Årsberetning (Environmental Policy Review; styrke og få mere fremdrift i den miljømæssige dimension af bæredygtig udvikling, særligt gennem afkobling af økonomisk vækst og miljøbelastning for derigennem at fremme en miljø- og naturressource effektiv europæisk økonomi. Kommissionens ens meddelelse "På vej mod en tematisk strategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne" som et vigtigt element i EU bæredygtige udvikling; at miljøpolitik og miljøpolitiske virkemidler er en investering i både nutiden og fremtiden og det foreslås Kommissionen at identificere bl.a. win-win muligheder, hvor miljøet kan bidrage til at opnå de økonomiske og sociale mål i Lissabon strategien, forholde sig til de mulige omkostninger ved ikke at handle ("inaction"); gennemførelsen af den planlagte evaluering af EU's strategi for bæredygtig udvikling med rapportering inden DER's forårstopmøde i 2005. Endvidere understreger Rådet (miljø) vigtigheden af EU's klimapolitik og målsætninger på vedvarende energi og energieffektivitet; biodiversitetspolitik; den nye kemikaliereregulering; forpligtelserne fra Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling; vigtighedne af den nye handlingsplan for miljøteknologi.

1. Status

Punktet er sat på dagsordenen for Rådsmøde (miljø) den 2. marts 2004 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner som bidrag til Det Europæiske Råds (DER) forårstopmøde den 25. og 26. marts 2004.

Formandskabet har fremlagt forslag til rådskonklusioner den 19. januar 2004

Den 12. december 2003 oversendtes til Europaudvalget grundnotat om den Miljøpolitiske

Rådet (miljø) opfordrer Kommissionen til at fortsætte med at foretage en Miljøpolitiske Årsberetning (Environmental Policy Review¹), som bidrag til forberedelsen af Forårsrapporten og med større fokus på udviklingen på de nationale niveauer.

Rådet (miljø) erindrer om, at det er nødvendigt at styrke og få mere fremdrift i den miljømæssige dimension af bæredygtig udvikling, særligt gennem afkobling af økonomisk vækst og miljøbelastning for derigennem at fremme en miljø- og naturressource effektiv europæisk økonomi.

Mht. til Kommissionens meddelelse "På vej mod en tematisk strategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne"² foreslås det, at bestræbelserne rettes mod en reduktion af de miljømæssige effekter af forbrug af ressourcer for at muliggøre voksende økonomiers effektive forbrug af ressourcer set i både et økonomisk og et miljømæssigt perspektiv. Rådet (miljø) beder Kommissionen om, i samarbejde med medlemsstaterne, at påbegynde indsamling af information og viden om ressourceforbrug og forbrugets effekter på miljøet, og til at udvikle en dækkende og resultatorienteret ressourcestrategi med udgangen af 2004, hvori implikationerne for andre politikker identificeres.

Rådet (miljø) noterer sig, at miljøpolitik og miljøpolitiske virkemidler er en investering i både nutiden og fremtiden og kan give væsentlig økonomiske og sociale muligheder gennem at

- ♦ være katalysator for innovationspolitikken i udviklingen af nye og ressourceeffektive teknologier,
- ♦ beskytte kvaliteten af naturlige ressourcer som turisme og fødevarerproduktion er afhængig af,
- ♦ være en kilde til konkurrencefordele til at tiltrække kvalificeret arbejdskraft og udenlandske investeringer,
- ♦ skabe beskæftigelse af høj kvalitet,
- ♦ reducere antallet af risikofyldte arbejdspladser, og
- ♦ forbedre nedbrudte områder og miljøer og derigennem gavne mennesker, som er ekskluderet fra mainstream samfundet.

Det foreslås, at Kommissionen inviteres til at identificere:

- ♦ win-win muligheder, hvor miljøet kan bidrage til at opnå de økonomiske og sociale mål i Lissabon strategien,
- ♦ de mulige konsekvenser for miljøet, økonomi og samfundet, hvis de nuværende ikke-bæredygtige trends ikke vendes, og
- ♦ til at forholde sig til de mulige omkostninger ved ikke at handle ("inaction").

¹ KOM (2003) 745 endelig

² KOM (2003) 572 endelig

årsberetning, som del af samlenotat forud for rådsmøde (miljø) den 22. december 2003. Den 12. november 2003 oversendtes grundnotat om Kommissionens meddelelse: På vej mod en temastrategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne.

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Punktet har ikke tidligere været forelagt Folketinget Europaudvalg.

2. Formål og indhold

Det Europæiske Råd (DER) vedtog på sit møde i Göteborg den 15.- 16. juni 2001 en strategi for bæredygtig udvikling, som tilføjer en tredje, miljømæssig dimension til strategien for den økonomiske og sociale udvikling, som er formuleret i konklusionerne fra DER's møde i Lissabon, marts 2000. Strategien omfatter EU's interne arbejde i EU for at fremme en bæredygtig udvikling. Strategien skal gennemføres af Rådet, idet Rådet skal behandle forslagene i Kommissionens meddelelse om en strategi for bæredygtig udvikling fra maj 2001, tage hensyn til 6. miljøhandlingsprogram og de enkelte rådsformationers strategier for integration af miljøhensyn i deres sektorpolitikker, jf. TEF artikel 6 (Cardiff-processen om integration).

På Rådsmøde (miljø) den 27. oktober 2003 vedtog miljøministrene rådskonklusioner om strukturelle indikatorer som bidrag til Rådets tilkendegivelse om strukturelle indikatorer, der indgår i Kommissionens Forårsrapport til EU's stats- og regeringschefer forårstopmøde.

Formandskabet udkast til konklusioner er Rådets (miljø) bidrag til DER's forårstopmøde 2004 og dermed et indspil til DER's årlige opfølgning på EU's strategi for bæredygtig udvikling. I 2004 skal den afgående Kommission fremlægge en vurdering af EU's strategi for bæredygtig udvikling med henblik på en revision.

Det er formandskabets intention at fokusere på miljømæssige kerneområder og på områder, hvor der er vigtige sammenhænge med de økonomiske og sociale dimensioner af Lissabon strategien.

Indhold

I forslag til rådskonklusioner noterer Rådet (miljø) sig, at det ikke er lykkedes at vende de negative trends i miljøet siden 2001, og at dette særligt gælder for klimaområdet, energi, transport og biodiversitet. Rådet (miljø) understreger derfor behovet for at sikre effektiv og rettidig implementering af EU's miljølovgivning og af implementering af miljørelevant lovgivning i andre sektorpolitikker. Rådet (miljø) finder, at der er behov for nye forholdsregler på EU og nationale niveauer for at nå EU's mål for bæredygtig udvikling.

energieffektivitet og energi service, herunder også målet om 1% forbedring af energieffektiviteten som medlemslandene skal opfylde.

Rådet (miljø) ser frem til evalueringen af EU's biodiversitetspolitik. Det foreslås, at Rådet (miljø) opfordrer til styrket handling for at nå 2010 målet og et nyt sæt implementeringsindikatorer, der kan overvåge habitater og arter af europæisk interesse og bidrage til evaluering af effekterne af politiske virkemidler og handlinger til at stoppe tabet af biodiversitet.

Det foreslås at understrege, at den nye kemikaliregulering som nu er under forhandling, skal bidrage til bæredygtig udvikling og sikre en høj grad af beskyttelse af menneskets sundhed, herunder arbejdstageres sundhed, og miljøet, samtidig med at det skal fremme innovation og den europæiske industris konkurrencedygtighed.

Mht. til resultaterne fra Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling skal implementering af forpligtigelserne fortsat have høj prioritet og skal integreres i alle relevante interne og eksterne politikker i EU. Herunder bekræftes EU støtte til praktisk og handlingsorienteret, flerårig arbejdsprogram 2004-2017 med særligt fokus på vand, sanitet og bosættelse i perioden 2004-5. Der tilskyndes til at videreudvikle EU' vandinitiativ og herunder finansieringsmodaliteter.

Rådets (miljø) holdning til den miljøteknologiske handlingsplan vil blive udarbejdet, når meddelelsen foreligger.

I udkastet til rådskonklusioner lægges op til, at Rådet støtter at der fastsættes et ambitiøst EU målsætning for energi effektivitet der skal opnås på den mest omkostningseffektive måde og med et minimum af markedsforvridning og at man herunder skal tage de retningslinjer indeholdt i handlingsplanen om at forbedre energieffektivitet i EU. Endvidere lægges op til at Kommissionen og medlemslandene inviteres til at overveje politikker og foranstaltninger med henblik på at øge andelen af vedvarende energi i EU efter 2010, samt overveje markedsudviklingen for VE på globalt plan i forbindelse med VE konferencen i Bonn 2004.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Der er tale om forberedelse af en opfølgning af EU's egen strategi for bæredygtig udvikling, hvorfor det er vurderingen, at begge principper vil være overholdt ved vedtagelse af rådskonklusioner.

4. Konsekvenser for Danmark

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, økonomiske eller administrative konsekvenser for Danmark.

Det foreslås, at Kommissionen gennemfører den planlagte evaluering af EU's strategi for bæredygtig udvikling, og at dette rapporteres i god tid inden DER's forårstopmøde i 2005, så der kan tages de nødvendige forholdsregler. Der peges på at følgende bør indgå:

- ♦ udfordringer og muligheder for bæredygtig udvikling i lyset af EU's udvidelse,
- ♦ de positive muligheder som miljøpolitikken og dens virkemidler giver for at fremme de økonomiske og sociale mål i Lissabon strategien og de mulige omkostninger ved ikke at handle ("inaction"),
- ♦ resultaterne fra Kommissionens status for Cardiff processen og mulighederne for at udnytte det fulde potentiale af processens bidrag til bæredygtig udvikling, og
- ♦ Kommissionens status for de nationale strategier for bæredygtig udvikling og de sammenhænge der bør etableres mellem disse strategier og EU's strategi for bæredygtig udvikling.

Det foreslås, at Rådet (miljø) opfordrer Kommissionen til, sammen med medlemsstaterne, at fremme en mere effektiv udvikling og implementering af politikker for bæredygtig udvikling i medlemsstaterne og herunder politikker som understøtter sektorintegration og bæredygtig forbrug og produktion. Det foreslås, at Kommissionen overvejer anvendelsen af den åbne koordinationsmetode til at komplementere Fællesskabstilgangen på særlige områder ved at fremme udvekslingen af erfaringer og "best practice" til dette formål.

Det bekræftes, at den planlagte tredje vurdering af fremskridt med at implementere Lissabon strategien bør fokusere på nødvendigheden af større integration af miljøhensyn, særligt i transport- og energisektorerne, i samhörighedspolitikken og at evaluere fremskridt mod opnåelse af de fastsatte mål og indikatorer.

Mht. til klima foreslås det at fremhæve ikrafttræden af Fællesskabets kvotehandel som en innovation, der fremmer fleksibel og omkostningseffektiv implementering af Kyoto Protokollen. Det fortsatte behov for at udvikle fleksible, markedsbaserede instrumenter for at sikre økonomisk effektive og substantiel handling på klimaområdet og for fuld integration af klimamålsætningerne i andre politikområder bekræftes. Det understreges, at EU ikke bør undlade at gøre opmærksom på fordelene ved at ratificere Kyoto Protokollen overfor de lande, som endnu ikke har gjort det, herunder Rusland.

Rådet (miljø) understreger EU's målsætning om vedvarende energi og fremme af virkemidler til at fremme vedvarende energi i medlemslandene, samt ser frem til den internationale konference om vedvarende energi i Bonn i juni 2004.

Rådet (miljø) understreger nødvendigheden af at sikre større energieffektivitet, som både har miljømæssige og økonomiske fordele og tilskynder til hurtig behandling af direktivet om

Forslaget har ikke i sig selv konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

5. Høring

På specialudvalget (miljø) den 5. februar 2004 fremkom følgende bemærkninger: DN var af den opfattelse at budskaberne i konklusionerne var svage og at konklusionerne i ringe grad afspejlede den miljøpolitiske årsberetning og miljøministrene burde have lejlighed til at give deres mening tilkende herom til DER. Endvidere var der tale om en mangelfuld opfølgning på mål og henstillinger fra stats- og regeringscheferne, herunder bl.a. miljøskadelige subsidier. Der burde vedtages rådskonklusioner om den Miljøpolitiske Årsberetning 2003, herunder en kritisk vurdering af Kommissionens forslag til "en fornyet tilgang til implementering". Det økologiske Råd tilsluttede sig DN's bemærkninger og tilføjede at det burde præciseres i forbindelse med kvotedirektivet at det skal medvirke til reelle reduktioner, samt at DK i tilknytning til prioriteten om miljøteknologi også burde nævne økonomiske virkemidler. Greenpeace tilsluttede sig ligeledes DN's bemærkninger og anførte at jf. tidligere DER konklusioner skulle DER på topmødet ligeledes drøfte opfølgningen af Johannesburg især mhp. at få lagt pres på finansieringsproblemer. Fsva. Ressourceproblemstillingen og spørgsmålet om knaphed på ressourcer burde DK fremføre problemstillingen vedrørende at der om 5 - 10 år vil være mangel på billig olie. DI bemærkede at et forslag til direktiv om energieffektivisering for ganske nyligt var sendt i høring, herunder forslag om en 1% målsætning.

Ad punkt 2 – forslag til forordning om overførsel af affald

KOM (2003)379 final.

Revideret notat

Resumé

Kommissionen sendte den 30. juni 2003 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i artikel 175 i TEF(miljø) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF. Bestemmelserne i afsnit IV, V har hjemmel i EF-traktatens artikel 133(indre marked). Forslagets formål er at gennemføre OECD-rådets beslutning C (2001)107 af 14. juni 2001 i fællesskabslovgivningen, samt sikre større retlig klarhed i forbindelse med gennemførelse, forvaltning og håndhævelse af transportforordningen fra 1993, samt at videreføre indsatsen hen imod en global harmonisering på området for grænseoverskridende overførsel af affald.

Forslaget medfører at antallet af lister og procedurer reduceres fra 3 til 2. Overførsel af dels alt affald bestemt til bortskaffelse, dels farligt og mindre farligt affald bestemt til nyttiggørelse bliver

underlagt et krav om forudgående skriftlig anmeldelse og samtykke. Overførsel af ikke-farligt (grønt) affald bestemt til nyttiggørelse er ikke omfattet af proceduren med forudgående skriftlig anmeldelse, men er kun underlagt et generelt informationskrav. Som noget nyt skal der dog også indgås en kontrakt mellem den person som tilrettelægger overførslen og modtageren, hvad angår nyttiggørelsen af det overførte affald, og dokumentation for denne kontrakt skal ledsage overførslen. Derudover omfatter forslaget en række forbedringer og præciseringer.

1. Status

Kommissionen sendte den 30. juni 2003 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175 i TEF (miljø) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Kommissionen anfører, at bestemmelserne i afsnit IV, V og VI om eksport fra, import til og overførsel i Fællesskabet til og fra tredjelande, både tjener et omfattende og generelt miljøformål samtidig med at de regulerer den internationale handel, hvorfor forslaget tillige hjemles i EF-traktatens artikel 133 (den fælles handelspolitik).

Grundnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. august 2003.

Europaparlamentet har gennemført sin første læsning af forslaget den 20. november 2003.

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmøde (miljø) den 2. marts 2004 mhp. politisk drøftelse.

2. Formål og indhold

Forslagets overordnede formål er at tilpasse den eksisterende forordning til den nye OECD-beslutning C (2001)107 af 14. juni 2001 og dermed til Basel-konventionen. OECD-beslutningen af 2001 blev udfærdiget med henblik på at tilpasse OECD-listerne til Basel-konventionens lister og dermed opnå en forenkling af lister og de tilknyttede procedurer.

Ændringerne i forordningen består i relation hertil i at reducere antallet af lister og procedurer fra 3 til 2. I forslaget fra Kommissionen foreslås det at sammenfatte bilagene III og IV i ét bilag (bilag IV) og det nuværende bilag II beholdes som bilag III præcis som det er sket i OECD-beslutningen af 2001.

Såvel overførsel af alt affald bestemt til bortskaffelse som overførsel af farligt og mindre farligt affald bestemt til nyttiggørelse bliver herved underlagt et krav om forudgående skriftlig anmeldelse og samtykke. Under den gældende forordning er kravet om samtykke valgfrit for medlemsstaterne for så vidt angår mindre farligt affald.

Overførsel af ikke-farligt (grønt) affald bestemt til nyttiggørelse bliver ikke omfattet af proceduren med forudgående skriftlig anmeldelse, men er kun underlagt et generelt informationskrav. Som noget nyt skal der dog også indgås en kontrakt mellem den person som tilrettelægger overførslen og modtageren, hvad angår nyttiggørelsen af det overførte affald, og dokumentation for denne kontrakt skal ledsage overførslen.

Øvrige forbedringer og præciseringer

Endvidere indeholder forslaget en række forslag til forbedringer og præciseringer af 93-forordningen. De mest centrale ændringer er angivet nedenfor:

- **Anmeldelse fremsendes til afsendelsesmyndighed:**

Ifølge forslaget skal anmeldelser behandles af de kompetente myndigheder *i afsendelseslandet* i modsætning til det nuværende system, hvor anmelderen må sende anmeldelsen til de kompetente myndigheder i både modtagelandet, transitlandet og afsendelseslandet.

- **Fuldstændig anmeldelse - krav til "korrekt anmeldelse" og sikkerhedsstillelse:**

Kravene til en "korrekt anmeldelse" er præciseret i forslaget. Herunder er det præciseret, at der skal stilles sikkerhed før overførslen kan påbegyndes.

- **Præcisering af 30-dages fristen:**

Forslaget indeholder en præcisering af starttidspunktet for 30-dagsfristen, inden for hvilken de kompetente bestemmelses-, anmeldelses-, og transitmyndigheder enten giver deres samtykke til den anmeldte overførsel eller gør indsigelse mod den.

- **Indsigelsesmuligheder:**

Forslaget indebærer en præcisering og udvidelse af mulighederne for at gøre indsigelse mod overførsler med henblik på nyttiggørelse og bortskaffelse ved også at tillade indsigelser i de følgende tilfælde:

- Når det pågældende affald vil blive behandlet i et anlæg, som ganske vist er omfattet af direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, men som ikke anvender den bedste tilgængelige teknik som defineret i dette direktivs artikel 9, stk. 4 (når affaldet er bestemt til bortskaffelse eller nyttiggørelse).
- Når det pågældende affald ikke håndteres i overensstemmelse med de retligt bindende miljøbeskyttelsesstandarder, der er fastlagt i fællesskabslovgivningen (i forbindelse med bortskaffelse eller nyttiggørelse).

- Når det pågældende affald ikke håndteres i overensstemmelse med planer for håndtering af affald, der er opstillet i henhold til artikel 7 i direktiv 75/442/EØF med det formål at sikre gennemførelse af retligt bindende nyttiggørelses- og genvindingskrav, der er fastlagt i fællesskabslovgivningen (når affaldet er bestemt til nyttiggørelse).

- Administrative regler vedrørende uenighed om klassifikationsspørgsmål:

Ifølge forslaget skal der etableres en procedure, der skal anvendes i tilfælde af uenighed mellem kompetente myndigheder om klassifikation af affald samt klassifikation af visse processer såsom nyttiggørelse og bortskaffelse. Forslaget indfører en klar og præcis regel om, at den strengeste procedure gælder i tilfælde af uenighed.

- Tilbageagningspligt:

Det præciseres, at forpligtelsen til at tage affald tilbage – både i tilfælde, hvor overførslen ikke kan gennemføres som planlagt, og i tilfælde, hvor overførslen må betragtes som ulovlig – også gælder for ikke-farligt affald som opført i bilag III (grønt affald) og bestemt til nyttiggørelse.

- Klageadgang:

Anmelderen får mulighed for – inden for en vis tidsfrist – at anmode om den kompetente bestemmelsesmyndigheds begrundelse for, at den nægter at godkende anmeldelsen som udført. En eksplicit og begrundet forklaring giver anmelderen mulighed for at anke en sådan beslutning via administrativ klageadgang eller ved domstolene.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Den foreslåede forordning erstatter Forordning (EØF) nr. 259/93, og Kommissionen anfører: I overensstemmelse med principperne om subsidiaritet og proportionalitet som fastsat i traktatens artikel 5 kan målsætningerne for den foreslåede foranstaltning, der er at sikre miljøbeskyttelsen i forbindelse med overførsel af affald, ikke opnås i tilstrækkelig grad af medlemsstaterne. Ifølge Kommissionen kan forordningens målsætninger bedre opnås på fællesskabsplan; denne forordning begrænser sig til det minimum, der kræves for at nå disse mål, og den går ikke ud over, hvad der er nødvendigt hertil.

Forslaget vurderes, at være i overensstemmelse med nærheds – og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

4.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forordninger er umiddelbart bindende og skal derfor ikke omsættes til dansk ret. Den nugældende forordning, Rådets Forordning (EØF) nr. 259/93 af 1. februar 1993 om overvågning af og kontrol

med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab som ændret ved Rådets Forordning (EF) nr. 120/97 af 20. januar 1997, er medtaget som bilag i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse om import og eksport af affald, Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 971 af 19. november 1996 som ændret ved Bekendtgørelse nr. 264 af 3. april 2000. Bekendtgørelsen indeholder administrative bestemmelser, som supplerer bestemmelserne i forordningen.

Den foreslåede forordning vil ikke kræve lovændringer, og kun mindre justeringer af de supplerende administrative bestemmelser i den eksisterende bekendtgørelse om import og eksport af affald.

4.2. Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget forventes ikke at få økonomiske konsekvenser for erhvervsliv, forbrugere, amter og kommuner. Området er gebyrfinansieret. Forslaget kan medføre en vis merbelastning af staten (Miljøstyrelsen) fordi det indebærer, at anmeldelser skal behandles af den kompetente afsendelsesmyndighed. Dette hænger sammen med, at Miljøstyrelsen i Danmark behandler flere anmeldelser vedrørende eksport af affald end importsager. Merbelastningen vil kunne dækkes ved en forhøjelse af gebyret. Endvidere vil en omlægning af Miljøstyrelsens database i forbindelse med gennemførelse af ændringerne medføre en éngangsudgift i størrelsesordenen 75.000 kroner. Udgifterne skal afholdes indefor Miljøministeriets egne rammer.

4.3. Beskyttelsesniveau:

Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU som helhed.

5. Høring

5.1. Generelt

Forslaget er sendt i høring til 33 interessenter. Miljøstyrelsen har modtaget 18 høringssvar. Der er hovedsagelig kommet substantielle høringssvar fra affalds- og genindvindingsindustrien samt øvrige industriorganisationer.

Alle interessenter, herunder Industrien og brancheorganisationerne (Affald Danmark, Reno-Sam, Dansk Industri (DI), Dansk Energi(DE), Dansk Transport og Logistik(DTL), Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS)) er som udgangspunkt positive overfor Kommissionens forslag.

5.2. Harmonisering, præciseringer og administrative forenklinger

Interessenterne peger generelt på, at harmoniseringen og præciseringen af reglerne på området gør dem mere gennemskuelige og derfor lettere at administrere for virksomhederne.

Genindvindingsindustrien (GI) er generelt positiv overfor forslaget, men mener, at der er behov for en yderligere afbureaukratisering og forenkling af reglerne på området. GI foreslår i den forbindelse, at der i forbindelse med revisionen af transportforordningen generelt indføres betydelige lempelser og forenklinger i forbindelse med grænseoverskridende transport af affald indenfor EU, såfremt de involverede parter er ISO- og EMAS certificerede.

Nogle af industriparterne har fremhævet, at de er betænkelige over de udvidede dokumentations- og informationskrav forslaget indeholder på grund af en formodet merarbejdsbyrde for virksomhederne. Endvidere er DI og GI betænkelige ved videregivelse af visse oplysninger, der kræves i bilag II rubrik 18 (oplysninger vedrørende affaldsmængder og værdien af disse samt omkostninger til nyttiggørelse), da parterne finder, at oplysningerne er konkurrencefølsomme.

5.3. Indsigelsesgrunde (artikel 13)

Affald Danmark (AD) mener ikke, at forslaget i tilstrækkelig grad imødekommer behovet for at harmonisere behandlingskrav i medlemslandene, fordi det udelukkende sigter på transportdelen af overførslerne. AD bifalder således som udgangspunkt tilføjjelsen af de indsigelsesgrunde, der præciseres i artikel 13, stk. 1, f), g) og h), men mener at de er utilstrækkelige til at undgå negative miljøeffekter, der stammer fra "standard dumping" (affaldsbehandling på et anlæg, der opererer med lave tekniske og miljømæssige løsninger) og "treatment dumping" (behandlingsløsninger der rangerer lavere i behandlingshierarkiet end fastsat i national lovgivning). Da de fleste EU-affaldsregler er reguleret ved minimumsdirektiver, er der stor forskel på de nationale behandlingskrav. På denne baggrund anbefaler AD, at indsigelsesgrundene i artikel 13 udvides således at eksport af affald ikke må vanskeliggøre opfyldelsen af genanvendelses- og nyttiggørelsesmålsætninger fastlagt ved nationale bestemmelser. AD fremhæver endvidere en række problemer der er forbundet med at henvise til IPPC-direktivet og dermed anvendelsen af bedst anvendelig teknologi (BAT) i artikel 13, stk. 1, f). AD bemærker herunder, at det kun er dele af affaldsbehandlingen, der falder ind under IPPC-direktivet, at BAT ikke er bindende for medlemsstaterne, og at fuldt harmoniserede BAT-standarder formentlig ikke vil foreligge før om 12-15 år. AffaldDanmark mener derfor, at medlemsstaterne burde kunne modsætte sig overførsler af affald til nyttiggørelse, såfremt den tiltænkte behandling ikke lever op til behandlingskrav, der er mindst ligeså høje som dem, der pålægges gennem nationale bestemmelser. Reno-Sam(RS) deler de ovenfor refererede hovedsynspunkter.

5.4. Skibe

Danmarks Rederiforening er positiv overfor henvisningen til de internationale retningslinier, der for øjeblikket er under udarbejdelse i FN's søfartsorganisation (IMO), vedrørende særlige forhold omkring skibe, der sendes til ophugning. Begge parter er imidlertid også i tvivl om, hvorvidt henvisningen er nok til, at skabe den tilsigtede ligevægt mellem på den ene side behovet for at sikre,

at skibe og både til ophugning ikke indeholder farlige materialer om bord, og på den anden side undgå at materialer, der er væsentlige for skibets drift, klassificeres som farlige.

Europaparlamentets 1. behandling af forslaget.

Europaparlamentet har i forbindelse med 1. behandlingen af forslaget den 20. november 2003 vedtaget en række ændringsforslag, der indebærer mere restriktive regler for overførsel af affald end Kommissionens forslag. De væsentligste ændringer er:

- Med henblik på at undgå "standard dumping" i affaldsbehandlingen har medlemslandene ret til at afvise overførsler bestemt til nyttiggørelse under henvisning til a) nationale miljøregler og standarder, b) at overførslen nærmere er bestemt til bortskaffelse end til nyttiggørelse eller c) nationale behandlings- og anlægsstandarder i fravær af fællesskabsstandarder på området.
- Forbud mod overførsler med henblik på midlertidig behandling (blanding, ompakning, udveksling, oplagring eller anden midlertidig nyttiggørelse eller bortskaffelse) blev vedtaget med det formål at forebygge skinbehandlinger af affald ("sham recovery").
- Hjemmelsgrundlaget for forordningen begrænses til en ren miljøhjemmel (art. 175,1) og ikke dobbelt hjemmelsgrundlag (miljø og handel) som foreslået af Kommissionen.

Af andre ændringsforslag fra EP kan nævnes

- at alt grøn-listet affald skal omfattes af anmeldelsespligt, dog uden samtykke.
- at den kompetente myndighed kan stille krav om at der ved affaldsbehandlingsanlæg skal holdes status over affaldsbehandlingerne af hensyn til kontrolformål.
- At affald, der stammer fra medlemsstaternes væbnede styrkers deltagelse i internationale militære operationer, undtages fra forordningen.

På mødet i specialudvalget (miljø) den 5. februar 2004 fremkom følgende bemærkninger:

Danmarks Rederiforening mente ikke, at rederiforeningens hørings svar var reflekteret fuldstændig.

Ad punkt 3 – Forslag til kemikaliereregulering

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning vedr. Registrering, Vurdering og Godkendelse samt Begrænsninger for kemikalier (REACH), etablering af et Europæiske Kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF (præparatdirektivet) og Forordningen (EF/-) om persistente organiske miljøgifte

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 67/548/EØF (stofdirektivet) med henblik på at tilpasse det til Europaparlamentets og Rådets forordning vedrørende registrering, vurdering, godkendelse og begrænsning af kemikalier.

KOM(2003)644 final

Revideret notat

Resumé:

Forslag til Parlamentets og Rådets forordning om Registrering, Evaluering, Autorisation og begrænsninger af kemikalier (REACH), oprettelse af et Kemikalieagentur og tilpasning af direktiv 1999/45/EC (præparatdirektivet) og Forordningen om persistente organiske forureninger (POP-stoffer) er fremsat under henvisning til traktatens artikel 95. Samtidig fremsættes forslag om ændring af direktiv 67/548/EEC (stofdirektivet).

Det overordnede formål med forslaget er

- at beskytte mennesker og miljø*
- at fastholde og forbedre konkurrenceevnen for EU's kemiske industri*
- at imødegå opsplittning af markedet*
- større gennemsækelighed*
- tættere tilknytning til internationale bestræbelser*
- at fremme undersøgelser uden brug af hvirveldyr*
- overensstemmelse med WTO*

Disse mål skal nås med fælles regler for nye og eksisterende kemiske stoffer, hvor kun stoffer, der er viden om, må markedsføres, og hvor det er industriens ansvar, at produktion og anvendelse af kemiske stoffer sker forsvarligt uden risiko for mennesker og miljø. Anvendelse af særligt problematiske stoffer skal autoriseres af myndighederne.

Forslaget etablerer et system for registrering, evaluering og autorisation af kemikalier.

Enhver producent eller importør af et kemisk stof, som produceres eller importeres i mængder over 1 ton, skal lade dette stof registrere. Der etableres særlige overgangsregler for eksisterende stoffer, og der gælder forskellige tidsfrister afhængig af i hvilke mængder stoffet produceres eller importeres.

Der etableres to former for evaluering, som bl.a. har to formål at reducere anvendelsen af dyreforsøg.

For særlige problematiske stoffer skal der ske en autorisation. I den forbindelse kræves det at risikoen for sundhed og miljø er tilstrækkelig kontrolleret.

Til administration af hele REACH systemet oprettes et nyt kemikalieagentur, som finansieres af gebyret for virksomhedernes ansøgninger om registrering og autorisation.

De lovgivningsmæssige konsekvenser er under vurdering, men forslaget vil i yderste konsekvens indebære, at det ikke umiddelbart er muligt at videreføre eksisterende danske regler på alle områder.

Der foreligger fra Kommissionen foreløbige bud på de økonomiske konsekvenser set i forhold til det samlede BNP i EU. Baseret på dette tal har COWI udført tilsvarende beregninger for konsekvenserne for erhvervslivet i Danmark, men der vil være behov for yderligere analyser for mere detaljeret at få belyst de økonomiske og administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv.

Forslaget forventes at indebære betydelige forbedringer af beskyttelsesniveauet i Danmark.

1. Status

Kommissionen fremlagde den 28. februar 2001 sin hvidbog om en strategi for en ny kemikaliepolitik (KOM(2001) 88 endelig). Et væsentligt punkt i hvidbogen er et forslag om et enhedssystem, der fremover vil sikre den samme procedure for nye og eksisterende kemiske stoffer.

På Rådsmødet (miljø) den 7. – 8. juni 2001 blev der vedtaget rådskonklusioner, hvori Rådet opfordrer Kommissionen til inden udgangen af 2001 at fremlægge sine vigtigste forslag til et enkelt klart og gennemsigtigt regelsæt med henblik på iværksættelse af strategien.

I konklusionerne fra Rådet (miljø) 7.-8. juni 2001 blev Kommissionen opfordret til i forbindelse med sine kommende forslag at:

- undersøge sammenhængen med anden lovgivning på andre områder med henblik på at undgå dobbeltarbejde
- at undersøge om der indenfor REACH systemet skal indføres et enkelt register, der skal omfatte stoffer, der produceres i mængder under 1 ton
- at undersøge hvordan man kan udvikle screening procedurer til en effektiv identifikation af kemikalier med potentielt skadelige egenskaber
- at undersøge hvordan man kan udarbejde kriterier for klassifikation af stoffer i problemkategorier
- nærmere at undersøge datakrav for stoffer produceret i mængder under 10 tons
- at udvikle procedurer der kan anvendes af myndigheder og industri til at forenkle identifikationen af undersøgelsesstrategier og reducere behovet for dyreforsøg

- undersøge realistiske midler til at forenkle proceduren og udnytte de oplysninger der er til rådighed
- at tilføje PBT (persistente, bioakkumulerende og giftige stoffer) og VPVB (meget persistente og stærkt bioakkumulerende stoffer) til de grupper af problematiske stoffer der skal godkendes
- at overveje at lade kendte hormonforstyrrende stoffer være omfattet af godkendelsesordningen, når der er fastlagt videnskabeligt gyldige undersøgelsesmetoder og kriterier
- at samordne bidraget til det internationale arbejde med det globalt harmoniserede klassificerings- og mærkningssystem og analysere dets konsekvenser for fællesskabslovgivningen
- at undersøge hvordan et centralt kontor som f.eks et udvidet ECB bedst kan oprettes og finansieres
- at udvikle mekanismer og fastsætte praktiske regler der skal være klare når systemet gennemføres , gennem hvilke industrien gør testdata og andre oplysninger tilgængelige
- at undersøge mulighederne for at sikre effektiv gennemførelse

I formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råd i Gøteborg i juni 2001 slås det fast at den nye kemikalielovgivning skal træde i kraft senest 2004.

På rådsmøde (Konkurrenceevne) den 26. november 2002 orienterede Kommissionen Rådet om status på forslag til gennemførelse af kemikaliestrategien.

På baggrund af en debat på Rådsmødet (miljø) den 9. december 2002 om de overordnede principper for den fremtidige kemikalielovgivning i den Europæiske Union fremlagde formanden sine konklusioner, hvor Rådet:

- bekræftede sine konklusioner vedtaget på Rådsmødet den 7. juni 2001.
- var enig om, at en ny autorisationsordning også skal omfatte PBT og vPvB stoffer og lægger vægt på, at det overvejes at lade andre grupper af problematiske stoffer så som hormonforstyrrende stoffer omfatte af ordningen.
- anerkendte vigtigheden af at erstatte farlige stoffer med mindre farlige alternativer og vigtigheden i at fremme nyskabelser, herunder udvikling af mindre farlige stoffer og alternative teknikker.
- lagde vægt på behovet for effektive og passende sanktioner, og at mangel på tilstrækkelige data med henblik på registrering fører til, at de pågældende stoffer ikke kan markedsføres.
- understregede betydningen af effektiv overvågning, gennemførelse og håndhævelse.
- var enige om behovet for særlig vejledning for små og mellemstore virksomheder og "downstream brugere" (d.v.s. professionelle brugere), og at der skulle gøres en indsats for at bistå disse virksomheder i deres gennemførelse af lovgivningen.

- var desuden enige om, at det nye system skulle dække alle problematiske anvendelser af kemiske stoffer i produkter (artikler).
- bekræftede, at Rådet (miljø) ville prioriterer sagen højt.

På rådsmøde (Konkurrenceevne) den 3. marts 2003 orienterede Kommissionen om status for forslag til gennemførelse af kemikaliestrategien, hvorefter Rådet udvekslede synspunkter om sagen.

På rådsmøde (miljø) den 4. marts 2003 orienterede Kommissionen igen for status, Rådet udvekslede synspunkter om sagen.

På rådsmøde (Konkurrenceevne) den 13. maj 2003 udvekslede Rådet synspunkter om sagen.

Kommissionen sendte i april 2003 et udkast til forslag til ny kemikaliregulering i høring.

På rådsmødet (miljø) den 13. juni 2003 redegjorde Kommissionen for den internethøring af et udkast til forslag, som Kommissionen havde iværksat. Ministrene udvekslede synspunkter.

På rådsmøde (Konkurrenceevne) den 22. september 2003 informerede Kommissionen om resultaterne af internethøringen og Rådet udvekslede synspunkter om sagen.

På det Europæiske Råds møde den 16.- 17 oktober 2003 blev det besluttet, at det kommende forslag om kemikalier skal drøftes af Rådet (Konkurrenceevne) i samordning med andre rådssammensætninger.

På rådsmøde (Konkurrenceevne) den 11. november 2003, præsenterede Kommissionen sit forslag til ny kemikalielovgivning.

På Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 27. november 2003 fremlagde formandskabet skriftligt en fremskridtsrapport.

På rådsmøde (Miljø) den 22. december 2003, præsenterede Kommissionen sit forslag til ny kemikalielovgivning.

Der er blevet nedsat en ad-hoc arbejdsgruppe om kemikalier (REACH) under Rådet (Konkurrenceevne), som har afholdt et indledende møde den 20. november 2003.

Den 12-13. januar 2004 blev det andet møde i ad-hoc arbejdsgruppen om kemikalier (REACH) afholdt, med indledende overordnet gennemgang af forslaget vedr. konsekvensvurderinger, og afsnit I, Generelle spørgsmål og afsnit II, Registrering af stoffer.

Der er planlagt yderligere møder i denne arbejdsgruppe den 2-3. februar og 23-24 februar 2004.

Grundnotat om hvidbogen er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. marts 2001 forud for samråd om sagen i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 14. marts 2001.

Hvidbogen har været forelagt Europaudvalget den 23. maj 2001 til orientering.

Kommissionen fremlagde den 29. oktober 2003 sit forslag til forordning vedr. Registrering, Vurdering, Godkendelse og Begrænsning af kemikalier (REACH), etablering af Det Europæiske Kemikalieagentur og ændringer i direktiv 1999/45/EF og Forordningen (EF) om persistente organiske forbindelser) og Kommissionens forslag til Europaparlamentets og Rådets direktiv 67/548/EØF (stofdirektivet) med henblik på at tilpasse det til Europaparlamentets og Rådets forordning vedrørende registrering, vurdering, godkendelse og begrænsning af kemikalier.

Aktuelt notat om forslaget har været oversendt til Folketingets Europaudvalg den 14. november 2003 i forbindelse med forberedelse af rådsmøde (konkurrenceevne) den 27. november.

I forbindelse med en drøftelse på Det Europæiske Råds møde den 12.-13. december 2003 af placering af fremtidige agenturer i EU, besluttede stats- og regeringscheferne, at det fremtidige kemikalieagentur skal placeres i Helsinki.

Sagen er sat på dagsordenen for Rådet (miljø) den 2. marts 2004 og på dagsordenen for Rådet (konkurrenceevne) den 11. marts 2004 med henblik på en fremskridtsrapport.

2. Formål og indhold

Forslag til Parlamentets og Rådets forordning om Registrering, Vurdering, Godkendelse og begrænsninger af kemikalier (REACH), oprettelse af et Kemikalieagentur og tilpasning af direktiv 1999/45/EC (præparatdirektivet) og Forordningen om persistente organiske miljøgifte (POP-stoffer) er fremsat under henvisning til traktatens artikel 95. Samtidig fremsættes forslag om ændring af direktiv 67/548/EEC (stofdirektivet).

Formål med forslaget

Det overordnede formål med forslaget er

- at beskytte mennesker og miljø
- at fastholde og forbedre konkurrenceevnen for EU's kemiske industri
- at imødegå opsplittning af markedet
- større gennemsækelighed

- tættere tilknytning til internationale bestræbelser
- at fremme undersøgelser uden brug af hvirveldyr
- overensstemmelse med WTO

Disse mål skal nås med fælles regler for nye og eksisterende kemiske stoffer, hvor kun stoffer, der er viden om, må markedsføres, og ud fra princippet om, at det er op til industrien at sikre, at produktion og anvendelse af kemiske stoffer sker forsvarligt uden risiko for mennesker og miljø. Anvendelse af særligt problematiske stoffer skal godkendes af myndighederne.

Forslaget erstatter og samler de nuværende regler for "nye stoffer" (dvs. stoffer, der er markedsført efter 1981) og "eksisterende stoffer" (dvs. stoffer, der er markedsført før 1981) samt reglerne om anvendelsesbegrænsning i én samlet forordning. Det bevirker, at forordningen vil erstatte 40 direktiver/forordninger, hvoraf hovedparten er anvendelsesbegrænsninger (76/769/EØF med tilføjelser).

En del af forslaget består af et supplerende forslag om ændring af stofdirektivet (67/548/EØF), som er fremlagt samtidigt.

Omfanget af forslaget

Forordningen (REACH - Registrering, Evaluering og Autorisation af kemikalier) gælder for kemiske stoffer, defineret som grundstoffer og deres forbindelser, som de forekommer naturligt eller industrielt fremstillet, inklusive nødvendige stabilisatorer og urenheder. Den omfatter fremstilling, import og brug af kemiske stoffer, herunder også stoffer, der indgår i kemiske produkter (i EU kaldet præparater) og artikler (andre varer end kemiske stoffer og produkter). REACH omfatter også til dels områder som arbejdstageres sikkerhed og transport af farlige stoffer og præparater. En række områder bliver dog generelt undtaget fra REACH, hvilket gælder radioaktive stoffer, stoffer i transit og ikke-isolerede mellemprodukter.

Forordningen bygger på et princip om, at det er producenter og importører af kemikalier, samt virksomheder, der anvender kemikalier i deres produktion (downstream-brugere), som skal sikre, at de produkter de producerer, markedsfører, importerer og anvender ikke giver uønskede effekter på menneskers sundhed eller miljøet. Reguleringens bestemmelser bygger på forsigtighedsprincippet.

I forordningen er der en række særlige tidsfrister for eksisterende stoffer, der er under indfasning (indfasningsstoffer). Definitionen på disse stoffer omfatter bl.a., at stofferne har været produceret eller importeret til EU eller de nye medlemslande indenfor de senest 15 år.

Registrering

Enhver producent eller importør af et kemisk stof, som produceres eller importeres i mængder over 1 ton pr. år, skal lade stoffet registrere i det nye Kemikalieagentur (kaldet Agenturet), som er foreslået oprettet i forbindelse med etableringen af REACH. Det er en væsentlig ændring i forhold til de nuværende regler, hvor kun "nye" stoffer skal anmeldes til myndighederne før markedsføring. Generelt gælder det, at stoffer, der ikke er registreret, ikke må markedsføres ("no data, no marketing" -princippet).

Ved registreringen skal producenten og importøren af et stof fremskaffe oplysninger om stoffets egenskaber og anvendelse, så stoffet kan håndteres på en forsvarlig måde, alt efter den risiko, som stoffet udgør. Omfanget af oplysninger er afhængig af den producerede eller importerede mængde.

En producent udenfor EU af et stof, som kræver registrering, kan udpege en repræsentant i EU (enerepræsentant) til at opfylde de forpligtelser, han har i henhold til forordningen.

Der er – afhængig af produktionsmængden - fastsat overgangsregler for, hvordan "eksisterende stoffer" skal omfattes af systemet. CMR- stoffer i kategori 1 og 2 (dvs. stoffer der er kræftfremkaldende, mutagene (dvs. som ændrer arveanlæggene) eller som er reproduktionskadelige, herunder skadelige for forplantningsevnen, skadelige for fosteret og skadelige for menneskets udvikling) skal registreres senest 3 år efter forordningen træder i kraft. Det samme gælder for stoffer, der produceres eller importeres i mængder over 1.000 tons pr. producent eller importør om året. Stoffer, der produceres i mængder over 100 tons om året pr. producent eller importør, skal senest registreres inden 6 år, mens stoffer, der produceres i mængder på 1-100 tons per år, senest skal være registreret inden 11 år efter forordningen træder i kraft.

I forbindelse med registreringen er der foreslået en række procedurer, som har til formål at mindske brugen af forsøgsdyr og nedsætte omkostningerne. Det gælder f.eks. en procedure for foreløbig registrering af stofferne før tidsfristen for den egentlige registrering (præregistrering) for at give producenter, importører og andre virksomheder mulighed for at finde eventuelle partnere i arbejdet med registreringen (konsortiedannelse).

Ved registreringen af stoffer, som produceres og/eller importeres i mængder på mere end 10 tons pr. år, skal producenter og importører endvidere udarbejde og levere en Kemikaliesikkerhedsvurdering (Chemical Safety Assessment), herefter forkortet CSA (dokumenteret i en Kemikaliesikkerhedsrapport (Chemical Safety Report), herefter forkortet CSR) . En CSA kan laves for et enkelt kemisk stof, et kemisk produkt eller en stofgruppe og indeholder bl.a. en farevurdering. For stoffer, som er klassificeret som farlige³ eller anses for særligt problematiske⁴, skal rapporten

³ I henhold til Direktiv 67/548/EEC (stofdirektivet), Direktiv 1999/45/EC (præparatdirektivet)

også indeholde en risikovurdering af alle kendte anvendelser samt anbefalinger om tiltag til begrænsning af en eventuelt identificeret risiko. Ydermere skal det fremgå, om stoffet kræver godkendelse eller er omfattet af andre begrænsninger. CSR skal ikke leveres videre i leverandørkæden som et selvstændigt dokument, men indholdet i denne skal være afspejlet i det sikkerhedsdatablad som skal følge stoffet eller det kemiske produkt, men de dele⁵ af CSR, der beskriver udsættelsen, skal indgå som bilag.

Isolerede mellemprodukter

Et mellemprodukt er et kemisk stof, der udelukkende fremstilles og forbruges i en kemisk omdannelsesproces til fremstilling af et andet kemisk stof. Et isoleret mellemprodukt er et mellemprodukt, som ikke fremstilles og forbruges i et og samme produktionsanlæg. For isolerede mellemprodukter, der bruges på produktionsstedet, er datakravene begrænset til klassificering og allerede eksisterende information. Det samme er tilfældet for isolerede mellemprodukter, der transporteres mellem forskellige virksomheder eller produktionssteder. Hvis et sådant mellemprodukt transporteres i mængder over 1000 tons per år, kræves der et minimum datasæt⁶.

Monomerer (stoffer, der indgår i polymerer⁷)

Ikke registrerede monomerer og andre stoffer, som indgår i en polymer med mere end 2%, og hvor monomeren eller stoffet produceres eller importeres i mængder over 1 tons pr. år, skal registreres. Monomere, der anvendes som isolerede mellemprodukter, skal opfylde samme registreringskrav som andre stoffer.

Kosmetik og fødevareremballager

Stoffer, der indgår i kosmetik og fødevareremballager, skal registreres, men CSR behøver ikke at indeholde oplysninger om sundhedseffekter, da disse er dækket af særlige direktiver.

Undtagelser fra registreringen

Stoffer er undtaget fra registreringspligten, hvis de er omfattet af forordningens Bilag II eller III. Bilag II indeholder en liste af stoffer, der ligeledes er undtaget i Forordning 793/93/EØF om eksisterende stoffer. Bilag III indeholder bl.a. en række undtagelser vedrørende radioaktive stoffer, reaktionsprodukter, hydrater og mineralske råstoffer, som også var gældende, da listen over eksisterende stoffer, EINECS, blev formuleret. Endvidere er stoffer undtaget fra registrering, hvis de anvendes i humane og veterinære lægemidler, som tilsætningsstoffer og smagsstoffer til fødevarer eller som tilsætningsstoffer til foder og foderstoffer til dyr. Desuden skal aktivstoffer udelukkende til brug i biocider eller plantebeskyttelsesmidler ikke registreres, hvis de er optaget på

⁴ Dvs. stoffer som opfylder PBT eller vPvB kriterierne i REACH se senere

⁵ Udsættelsesscenarier

⁶ Dvs. data, som for andre stoffer, der produceres i mængder mellem 1 og 10 tons per år.

et bilag i enten biocid- eller plantebeskyttelsesmiddeldirektivet med tilhørende forordninger. Polymerer er undtaget fra registreringen. Endelig er stoffer, der udelukkende anvendes til procesorienteret forskning eller produktudvikling er undtaget fra registrering i 5 år, med mulighed for forlængelse i op til 5 år (10 år for stoffer udelukkende til brug for udvikling af farmaceutiske produkter).

Information gennem leverandørkæden

I dag har man på fællesskabsplan pligt til at udarbejde og levere sikkerhedsdatablade⁸ ved levering af et kemisk stof eller kemisk produkt, der skal anvendes erhvervsmæssigt.

Denne forpligtigelse fastholdes under REACH, hvor producenter, importører og downstream-brugere af kemikalier får pligt til senest ved leverance af et farligt⁹ stof eller farligt kemisk produkt at levere et sikkerhedsdatablad, som opfylder kravene i REACH, der således erstatter det nuværende direktiv om sikkerhedsdatablade.

Ved leverance af et kemisk stof eller produkt, som ikke er omfattet af kravet om sikkerhedsdatablade, skal man videregive som minimum de informationer, der er nødvendige for en sikker anvendelse af stoffet eller det kemiske produkt, herunder registreringsnummer, oplysning om godkendelsespligt hhv. godkendte anvendelser, begrænsninger og andre relevante informationer om stoffet.

Arbejdstagere har ret til at se sikkerhedsdatablade og øvrig information, som leveres gennem leverandørkæden, for de stoffer, som de anvender erhvervsmæssigt.

Downstream-brugere får som noget nyt pligt til at meddele Agenturet, hvis de er uenige om leverandørens information og anbefalinger.

Virksomheder, der anvender kemikalier (Downstream-brugere)

Virksomheder, der anvender kemikalier (downstream-brugere), har pligt til at vurdere sikkerheden ved brug af kemikalierne og iværksætte relevante tiltag for i tilstrækkelig grad at begrænse en eventuel risiko ved anvendelsen af disse, samt rapportere til myndighederne i tilfælde af afvigelser fra leverandørens oplysninger og anbefalinger.

⁷ Som eksempler på polymere kan nævnes plastiktype som f.eks pvc, polyethylen, polycarbonat og polypropylen

⁸ Direktiv 91/155/EEC

⁹ I henhold til Direktiv 67/548/EEC (stofdirektivet), Direktiv 1999/45/EC (præparatdirektivet)

Downstream-brugere har pligt til at udarbejde og medsende sikkerhedsdatablade for farlige¹⁰ kemiske produkter til erhvervsmæssig anvendelse. Hvis virksomhedens anvendelse af et kemisk stof i tilstrækkelig grad er omfattet af leverandørens sikkerhedsdatablad, så kan virksomhedens sikkerhedsdatablad udarbejdes på baggrund af leverandørens informationer. Leverandører har pligt til at medtage de anvendelser, som downstream-brugeren har oplyst om, i vurderingen af udsættelsen. Hvis en downstream-bruger ikke ønsker at oplyse om virksomhedens anvendelse af stoffet, og den ikke er omfattet af leverandørens sikkerhedsdatablad, så har førstnævnte pligt til selv at udarbejde en vurdering (CSA) for de aktuelle anvendelser og anbefale relevante tiltag til at begrænse en eventuel identificeret risiko.

Virksomheden (downstream-brugeren) har pligt til at informere Agenturet, hvis virksomhedens anvendelse ikke er omfattet af leverandørens sikkerhedsdatablad, eller hvis virksomheden gennemfører eller anbefaler tiltag til at begrænse risikoen, som adskiller sig fra de af leverandøren anbefalede. I så fald skal virksomheden rapportere til Agenturet, herunder medsende eventuelle forslag til yderligere (hvirvel-) dyreforsøg, som er nødvendige for at udarbejde en tilfredsstillende CSA.

Kemikalier i artikler (varer/forbrugsprodukter)

Kemiske stoffer i artikler er ligeledes omfattet af den nye forordning for at sikre, at varer produceret uden for Fællesskabet er omfattet på samme måde, som varer produceret inden for Fællesskabet. Reglerne for disse artikler skal først træde i kraft efter 11 år og 3 måneder.

Kemiske stoffer, der skal klassificeres som farlige, og som indgår i artikler af samme art med mere end 1 ton pr. år pr. producent/importør, skal registreres, hvis det er hensigten, at stoffet skal afgives under normal og forventet anvendelse af artiklen.

Endvidere skal producenter og importører af artikler anmelde farlige kemiske stoffer til Agenturet, hvis stofferne indgår i artikler af samme art med mere end 1 ton pr. år pr. producent/importør, hvis stoffet kan afgives under normal og forventet anvendelse, og hvis afgivelsen sker i en mængde, der kan give skader på mennesker eller miljø. Anmeldelsen skal omfatte stoffets identitet, anvendelse, klassificering og mængdeoplysninger. Agenturet kan træffe beslutning om, at kravene til stoffets registrering følger de normale krav. Nærmere regler kan fastsættes efter komitéprocedure.

Vurdering

Der er lagt op til to forskellige former for vurderinger fra myndighedernes side: dossier-vurdering og stofvurdering.

¹⁰ I henhold til Direktiv 1999/45/EC (præparatdirektivet)

Dossier-vurdering

Dossier-vurdering skal laves af det medlemsland, hvor produktionen eller importen finder sted. Medlemslandene skal meddele Agenturet, når de starter og slutter en dossier-vurdering. Der er fastsat en tidsfrist på 120 dage for myndighedernes behandling ved registrering af nye stoffer, mens der for stoffer under indfasning er fastsat tidsfrister på senest 5 og 9 år efter forordnings ikrafttrædelse afhængig af tonnage. Ved en dossier-vurdering tager et medlemsland stilling til et testforslag fremsat af en virksomhed (registrant). Det skal altid vurderes om tests, som er inkluderet i de datakrav, som gælder for stoffer, der produceres i mængder over 100 t/år, skal igangsættes. Formålet med denne dossier-vurdering er at give medlemslandene mulighed for at vurdere nødvendigheden og udformningen af de foreslåede tests. Herved kan man undgå unødigt testning på dyr, reducere omkostningerne, optimere testdesign, samt sikre, at data og omkostninger deles.

Endelig har medlemslandene mulighed for at kontrollere om en registrering i øvrigt lever op til de fastsatte krav.

Stofvurdering

Agenturet skal udvikle kriterier til prioritering af stoffer til yderligere vurdering.

Formålet med en stofvurdering er, at et medlemsland kan indhente information for særligt udvalgte stoffer ved mistanke om, at stoffet udgør en risiko for sundhed eller miljø til brug for en vurdering af, om der er behov for at begrænse risikoen eller, om stoffet er omfattet af godkendelsesordningen (se senere). Dette kan være tilfældet, hvis for eksempel stoffet selv eller dets nedbrydningsprodukter har samme struktur som stoffer, der betragtes som persistente¹¹ og bioakkumulerende¹², eller hvis den samlede produktionsmængde godtgør yderligere undersøgelser. Denne type vurdering omfatter også en samlet risikovurdering for alle anvendelser af stoffet, som er identificeret ud fra de enkelte registreringer af stoffet. Medlemslandene skal hvert år aflevere en rullende arbejdsplan for hvilke stoffer, de vil vurdere. Fordelingen af stofferne mellem medlemslandene besluttet af en nyoprettet komité under Agenturet kaldet "medlemslandenes komité", og der skal tages højde for landenes BNP.

Registranten får en mulighed for at kommentere beslutninger, som følger af vurderingerne. Beslutninger, som følger af vurderingerne, træffes efter en komité procedure.

For isolerede mellemprodukter, anvendt på produktionsstedet, skal der hverken laves dossier- eller stofvurderinger. Men hvis stoffet giver anledning til samme bekymring, som stoffer omfattet af godkendelsesordningen, kan medlemslandet, hvor produktionen finder sted, kræve yderligere data eller stille krav til at begrænse en evt. risiko under produktionen.

¹¹ Svært nedbrydeligt.

Godkendelse

Målet med en godkendelsesordning er at sikre, at risikoen fra særligt problematiske kemiske stoffer er velkontrolleret, eller at de erstattes af andre egnede stoffer eller en anden teknologi. Fortsat anvendelse af særligt problematiske stoffer kræver derfor, at der er indhentet en godkendelse herfor. Godkendelse søges hos Agenturet, men tilladelsen gives af Kommissionen.

Følgende stoffer er dækket af godkendelsesordningen:

- CMR-stoffer i kategori 1 og 2
- PBT- og vPvB- stoffer identificeret efter fastlagte kriterier
- Efter en vurdering fra gang til gang kan stoffer med hormonforstyrrende egenskaber og stoffer med PBT og vPvB egenskaber blive omfattet, selvom de ikke opfylder de fastlagte kriterier, hvis de giver alvorlige og irreversible effekter og er ligeså bekymrende, som de øvrige stoffer nævnt ovenfor.

Stoffer, der kræves godkendelse for, opføres på en bilagsliste med en dato for, hvornår anvendelsen skal ophøre ("solnedgangsdatoen"), med mindre der er givet tilladelse til den konkrete anvendelse. Stofferne optages på dette bilag i prioriteret rækkefølge i det omfang, at ansøgninger om godkendelse kan behandles. Der er ingen tidsfrister for, hvornår den første liste skal opføres på bilaget eller, hvor tit den skal opdateres. Medlemslandene kan foreslå stoffer omfattet af godkendelsesordningen efter en nærmere fastsat procedure.

For at få godkendelse til at anvende et særligt problematisk stof kræver det, at risikoen for sundhed og miljø ved denne anvendelse er tilstrækkeligt kontrolleret. Hvis dette ikke er tilfældet, så kan man give en tidsbegrænset¹³ godkendelse, hvis de samfundsmæssige (socioøkonomisk) fordele opvejer risikoen for sundhed og miljø og under hensyntagen til, om der findes egnede alternativer. Andre virksomheder (downstream-brugere), der anvender et stof på en godkendt måde, skal anmelde dette til Agenturet.

Stoffer til en række anvendelser, der er omfattet af andre godkendelsesordninger, er undtaget for kravet om godkendelse under REACH.

Ved behandling af ansøgninger om godkendelse skal Kommissionen ikke vurdere risikoen fra virksomheder omfattet af en miljøgodkendelse under IPPC-direktivet, risikoen fra punktkilder reguleret i henhold til vandrammedirektivets bestemmelser om forurenende stoffer¹⁴ og

¹² Ophobes i organismer.

¹³ Tidsbegrænsning vil være det normale, men det er ikke en betingelse for at udstede en godkendelse med henvisning til, at de socioøkonomiske fordele opvejer risikoen.

¹⁴ Artikel 11(3) i vandrammedirektivet (2000/60/EF)

bestemmelser om prioriterede stoffer¹⁵. Desuden skal risiko for menneskers sundhed fra medicinsk udstyr ikke vurderes.

Begrænsninger af produktion, markedsføring eller anvendelse

Stoffer, der er omfattet af forbud eller regler om begrænsninger af produktion, markedsføring eller anvendelse, opføres på et bilag (forbudsliste). Allerede eksisterende reguleringer fra anvendelsesbegrænsningsdirektivet (76/769/EØF) med tilhørende ændringer er overført til listen i bilaget. Undtaget er anvendelse til videnskabelig forskning eller produkt- og procesorienteret forskning og udvikling under 1 tons pr. år. Undtaget er ligeledes stoffer i affald.

POP stoffer, opført i FN's Stockholm-konvention, forbydes og opføres i et særskilt bilag. Undtaget er anvendelse til laboratorieforsøg og som referencestandard.

Indførelse af nye begrænsninger af produktion, markedsføring eller anvendelse

Hvis et medlemsland ønsker at få reguleret et stof, fastsat en fælles klassificering og mærkning eller mener, at et stof bør identificeres som et PBT-, vPvB-stof eller lignende, skal det fremsende et dossier til Agenturet.

Som tilfældet er i dag, skal et forslag til regulering følges op med en risikobegrænsningsstrategi, der skal indeholde de samme oplysninger, som tilfældet er i dag. Dette omfatter bl.a. en vurdering af effektiviteten og omkostningerne ved de virkemidler, som er til rådighed, og en anbefaling af de virkemidler, der er mest anvendelige i den konkrete sag.

Kommissionen kan, hvis den finder behov derfor, bede Agenturet om at undersøge om et bestemt stof, et præparat eller artikel udgør en risiko for sundhed eller miljø. Agenturet skal så fremlægge et dossier, som beskrevet i bilag XIV efter den samme procedure, som hvis et medlemsland fremlægger et forslag.

Videre procedure

Når Agenturet modtager et dossier fra et medlemsland, skal Agenturets "komité for risikovurdering" og "komité for socioøkonomisk analyser" vurdere om dossieret indeholder de informationer, der kræves inden 30 dage, og Agenturet meddeler medlemslandet, om dette er tilfældet, og om eventuelle mangler. Hvis der er mangler ved dossieret får medlemslandet endnu en kort frist til at bringe manglerne i orden; ellers bortfalder forslaget.

Så snart dossieret indeholder de informationer, der kræves, skal Agenturet offentliggøre dossieret med de forslåede restriktioner på deres hjemmeside. Alle interesserede kan så kommentere forslaget

¹⁵ Artikel 16 i vandrammedirektivet (2000/60/EF)

indenfor 3 måneder fra offentliggørelsen. Indenfor 9 måneder skal Agenturets "komité for risikovurdering" og "komité for socioøkonomisk analyser" komme med en udtalelse til forslaget. Der er fastsat procedure og tidsfrister for, hvordan forslagene og komitéernes udtalelser skal behandles. Endelig sender Agenturet forslagene til Kommissionen, som så skal fremsætte et forslag til regulering senest 3 måneder efter.

Agenturet

Der oprettes et nyt uafhængigt agentur, som skal varetage administration af hele REACH-systemet. Det er tiltænkt en nøglerolle ved at bistå Kommissionen, medlemslandene og andre aktører med teknisk, videnskabelig og administrativ ekspertise og vejledning. Agenturet får ansvaret for præregistrering, registrering og gensidig anerkendelse af vurderinger.

Gennem to ekspertudvalg skal Agenturet bl.a. rådgive Kommissionen om forslag til begrænsning af produktion, markedsføring eller anvendelse af farlige stoffer, om prioritering af stoffer til godkendelsesordningen og behandle ansøgninger om godkendelse af særligt problematiske stoffer. Et medlemsstatsudvalg har ansvaret for vurderingerne samt for klassificering og mærkning.

Agenturet skal oprette en eller flere databaser i forbindelse med REACH, hvor de kompetente myndigheder kan søge informationer. Agenturet skal offentliggøre information om hvilke stoffer, der har undergået en vurdering, samt hvilke stoffer der er under eller muligvis skal undergå en vurdering. Agenturet har 90 dage til at offentliggøre hvilke stoffer, der er blevet vurderet eller er ved blive vurderet fra det øjeblik, det får besked herom.

Agenturet vil hjælpe med at få en fælles tilgang blandt medlemslandene til kontrol. Der oprettes derfor et "forum for kontrolmyndighederne" for at koordinere indsatsen ved håndhævelse af reglerne.

Agenturets direktør udpeges af bestyrelsen, der består af 15 medlemmer, hvoraf medlemslandene og Kommissionen udpeger 6 hver, mens Kommissionen udpeger yderligere 3 medlemmer uden stemmeret. Afstemningerne i bestyrelsen afgøres med 2/3 flertal.

Medlemmer i Agenturets ekspertudvalg udpeges af bestyrelsen blandt de kandidater, som medlemslandene har nomineret på baggrund af deres kvalifikationer. Målet er, at alle medlemslandene er repræsenteret i udvalgene. Når et udvalg skal udarbejde en udtalelse, så udpeger den en rapportør, som er villig til upartisk at påtage sig opgaven i Fællesskabets interesse. Medlemslandene udpeger hver et medlem til medlemsstatsudvalget.

Udvalgene og forummet etableres 1 år efter forordningen ikrafttrædelse.

Omkostninger til Agenturet skal dels betales af gebyrer i forbindelse med virksomhedernes registrering og ansøgninger om godkendelse, dels af Kommissionen og dels ved frivillige bidrag fra medlemslandene. Agenturet er besluttet placeret i Finland¹⁶. Agenturet skal udgive en årsberetning om udført arbejde i det forgangne år.

Der er foreslået en appelinstans – hvilket gør det muligt at appellere Agenturets afgørelser. Appelinstansen skal bestå af to personer plus en formand, hver med en stemme. Visse afgørelser kan endvidere bringes for EU domstolen. Enhver borger i EU kan klage til Ombudsmanden i Kommissionen over Agenturets administration i henhold til EU-traktatens artikel 195.

Kontrol

Forordningen indeholder et afsnit om tilsyn og sanktioner. Medlemsstaterne pålægges at sikre, at der føres et passende tilsyn med forordningen, og at de sanktioner, der indføres for overtrædelser, står i et passende forhold til forseelsens størrelse og varighed samt har en afskrækkende virkning.

Klassificering og mærkning

Forslaget indebærer, at reglerne om klassificering og mærkning ændres. For fremtiden vil de fælles harmoniserede klassificeringer på "Listen over farlige stoffer" udelukkende omfatte CMR-stoffer i kategori 1, 2 og 3, samt stoffer, der giver luftvejsallergi. For sådanne stoffer kan medlemslandene fremsætte forslag om harmoniseret klassificering efter procedurene, der gælder for forslag til begrænsninger, mens klassificering af stoffer for alle andre effekter, f.eks. miljøeffekter, i fremtiden udelukkende er industriens ansvar.

Producenter og importører skal stadig klassificere deres kemiske stoffer og produkter efter de nugældende regler i stof- og præparatdirektiverne. Klassificeringerne skal indberettes til Agenturet, som laver et klassificeringskatalog.

Stofdirektivet 67/548/EØF foreslås ændret i et selvstændigt direktivforslag som en konsekvens af REACH. Reglerne om anmeldelse af nye stoffer udgår, medens reglerne om klassificering, emballering og mærkning opretholdes. Nogle definitioner foreslås ophævet, f.eks. definitionen på polymerer. Reglerne om tests og vurdering af stoffers egenskaber ophæves og i stedet henvises til reglerne herom i REACH-forordningens artikel 12. Endvidere ophæves reglerne om sikkerhedsdatablade. Den eksisterende frihandelsklausul bevares, men henvisningen til anmeldelse af nye stoffer slettes. Bestemmelsen om 3-års rapporten ophæves. Anneks V om testmetoderne foreslås ophævet, ligesom henvisningerne i Anneks VI (labelling guide) til Anneks V foreslås erstattet med en henvisning til bilag X i REACH-forordningen. Annekserne med testkrav foreslås

¹⁶ Det Europæiske Råd 13. december 2003.

ophævet og henvisningerne i Anneks VI foreslås erstattet med henvisninger til forordningens bilag.

Offentlighedens adgang til information

Agenturet skal give adgang til ikke fortrolige oplysninger, som er afgivet ifølge forordningen i overensstemmelse med forordningen om aktindsigt¹⁷. Agenturet skal give adgang til visse nærmere opregnede ikke fortrolige oplysninger (f.eks. handelsnavn, fysisk-kemiske egenskaber, testresultater og retningslinjer for sikker håndtering af stoffet) via Internettet, øvrige ikke fortrolige oplysninger skal meddeles efter anmodning.

Agenturet skal informere den virksomhed, som en anmodning om aktindsigt vedrører, Hvis en virksomhed finder, at offentliggørelse af visse oplysninger kan skade virksomhedens forretningsgrundlag, kan virksomheden sende en begrundet erklæring til Agenturet om, at disse oplysninger skal anses for fortrolige. Agenturet træffer så beslutning om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes. Afgørelsen kan appelleres af registranten til Agenturets appelinstans. Visse oplysninger betragtes altid som fortrolige. Det gælder blandt andet sammensætningsoplysninger, den præcise anvendelse af stoffet og den præcise mængde af stoffet, der produceres eller markedsføres.

Varenes fri bevægelighed og sikkerhedsklausul

Medlemslandene må generelt ikke forbyde, begrænse eller besværliggøre produktion, markedsføring og anvendelse af et kemisk stof i sig selv, i kemiske produkter eller i artikler, hvis kravene i REACH er opfyldt. Forslaget indeholder dog en sikkerhedsklausul, der gør det muligt for medlemslandene at tage passende midlertidige foranstaltninger i de tilfælde, hvor det kan vises, at der er en risiko for menneskers sundhed og/eller miljøet, selvom kravene i REACH er opfyldt i øvrigt. Anvendelse af sikkerhedsklausulen skal straks meddeles Kommissionen, Agenturet og de øvrige medlemslande. Medlemslandet har derefter 3 måneder til at udarbejde et dossier og forslag til regulering efter proceduren, der gælder for begrænsninger på fællesskabsplan.

3. Nærheds og proportionalitetsprincippet

Kommissionen gør i forslaget opmærksom på, at forslaget til ny kemikaliepolitik erstatter en lang række eksisterende direktiver. Målsætninger på kemikalieområdet kan endvidere vanskeligt opnås af et land alene, idet kemikalier og produkter indeholdende kemikalier i stor udstrækning handles på tværs af grænser. Regeringen er enig heri.

4. Konsekvenser for Danmark

¹⁷ Forordning 1049/2001 Europa-Parlamentets og Rådets forordning om aktindsigt i Parlamentets, Rådets og Kommissions dokumenter.

Der er et meget omfattende forslag, og det er derfor vanskeligt allerede på nuværende tidspunkt at redegøre i detaljer for konsekvenser for Danmark. På baggrund af de foreliggende rapporter og de tidligere fremførte kommentarer skal her foreløbigt redegøres for de lovgivningsmæssige konsekvenser, de statsfinansielle og erhvervmæssige konsekvenser, samt potentielle positive effekter af forslaget for sundhed, miljø og for erhvervsliv.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil nødvendiggøre et stort antal ændringer i relation til lov om kemiske stoffer og produkter.

Med hensyn til de regler, der er fastsat på baggrund af den gældende EU-regulering, vil forslagene føre til, at visse bestemmelser i lov om kemiske stoffer og produkter skal ophæves eller ændres. Endvidere vil forslagene føre til, at en række bekendtgørelser under loven skal ophæves eller ændres.

Disse konsekvenser følger af det generelle transformationsforbud i relation til EU's forordninger, idet der dog vil være mulighed for i et vist omfang at gengive indholdet af forordningen i bekendtgørelsesform, hvis dette sker af praktiske hensyn, og således, at det ikke berører forordningens gyldighed.

Med hensyn til de særlige nationale regler vil forslagene få konsekvenser for en række bekendtgørelser udstedt i medfør af lov om kemiske stoffer og produkter, som indeholder nationale regler. Disse konsekvenser følger navnlig af, at forslagene udgør en udtømmende harmonisering af reguleringen af kemiske stoffer og produkter, sammenholdt med, at bestemmelserne om godkendelse udgør en udvidelse af det område, der i dag er reguleret.

Forslaget vil derfor i yderste konsekvens kunne berøre visse af de gældende særlige danske regler, som er vedtaget på områder, der i dag ikke er omfattet af EU-regler. De danske regler er oprindeligt indført under iagttagelse af traktatens bestemmelser om tekniske handelshindringer i artikel 28. Ligeledes vil forslaget i yderste konsekvens kunne berøre særlige danske regler, der er mere omfattende end de EU-regler, der allerede er fastsat på de pågældende områder.

Videreførelse af de særlige danske regler, der i dag gælder på områder, hvor forslaget vil medføre en udvidelse af den hidtidige EU-regulering skal i givet fald ske efter den procedure, der gælder efter artikel 95, stk. 4, i traktaten (miljøgarantien).

Eksempelvis vil forslaget således i yderste konsekvens kunne berøre de særlige danske regler for stoffer omfattet af godkendelsesordningen. Det gælder f.eks. for de danske regler for visse kemiske forbindelser med bly, kadmium eller kviksølv. Hvor der i Danmark er et generelt forbud, men hvor

man under godkendelsesordningen kan få tilladelse til en specifik anvendelse og dermed markedsføring i hele EU.

Ændring af reglerne i Stofdirektivet 67/548/EØF vil få stor betydning, idet det er uklart, hvilken anvendelse den eksisterende liste med EU harmoniseret klassificering og mærkning af ca. 7.000 stoffer og stofgrupper (listen over farlige stoffer) vil have og hvordan den opdateres.

Forslaget til ændringerne af Stofdirektivet 67/548/EØF og Præparatdirektivet 99/45/EF vil udover konsekvenser for forbrugere og miljøet også få konsekvenser for lovgivningen til beskyttelse af arbejdsmiljøet. Desuden vil en ændring status for den harmoniserede liste over farlige stoffer kunne få betydning for andre reguleringer, som henviser til disse regler, f.eks. direktivet om farligt affald og Sevesodirektivet.

Konsekvenser i forhold til anden lovgivning er under vurdering p.t.

Samlet vurdering af omkostninger og gavnlige effekter

Statsfinansielle konsekvenser

Vedrørende de statsfinansielle konsekvenser for Danmark må det samlet set vurderes, at det er overvejende sandsynligt, at arbejdet med REACH vil kræve yderligere ressourcer sammenlignet med de ressourcer, der i dag er til rådighed for myndighedernes arbejde med anmeldelse og risikovurdering af nye stoffer, risikovurdering og risikobegrænsning af eksisterende stoffer og harmoniseret klassificering og mærkning af stoffer. Hertil kommer, at det er forventeligt, at yderligere ressourcer sammenholdt med i dag vil blive nødvendige i forbindelse med tilsyn og håndhævelse (Kemikalieinspektionen). I vurderingen af ressourceforbrugets størrelse bør det tages i betragtning, at omfanget af REACH – nemlig, at næsten alle kemiske stoffer på markedet skal omfattes – er langt mere vidtrækkende end omfanget af den nuværende kemikalielovgivning.

Endvidere skal det gøres klart, at foruden de bundne udgiftskrævende aktiviteter er der en række aktiviteter, som er vigtige for Forordningens gennemførelse, men som i højere grad afhænger af det enkelte medlemslands villighed til at bidrage hertil. Disse ikke bundne aktiviteter kan dog være af afgørende vigtighed for at sikre, at danske interesser tilgodeses. En nærmere redegørelse for statsfinansielle konsekvenser udarbejdes p.t.

Konsekvenser for kommuner og amter

Forslaget forventes ikke, at få finansielle konsekvenser for kommuner og amter i form af et øget ressourceforbrug.

Erhvervsmæssige konsekvenser

Det er kun muligt på nuværende tidspunkt at lave en helt overordnet vurdering af størrelsesordenen

af de samlede omkostninger for Danmark. Konsulentfirmaet COWI har for Miljøstyrelsen gennemført beregninger baseret på Kommissionens forslag af 29. oktober 2003 og de af Kommissionen udførte konsekvensberegninger (COWI 2003).

Beregningerne viser, at hvis man tager udgangspunkt i Kommissionens egen vurdering i ECC(2003a) skønnes de samlede omkostninger til at være mellem € 2,8 og 5,2 milliarder for hele EU. Middelskønnet på € 4 milliarder svarer til en årlig omkostning på ca. € 400 millioner, hvis den totale omkostning afskrives over 11 år¹⁸. Sættes det i forhold til BNP for hele EU fås et niveau på 0,005 %. Omregnes det til danske forhold ud fra dansk BNP svarer det til en samlet årlig omkostning på ca. 45-85 millioner kr.¹⁹

I forhold til en sådan simpel omregning fra et gennemsnitligt EU niveau til et niveau for Danmark kan der fremføres argumenter som vil trække i forskellige retning.

COWI påpeger endvidere, at den danske regulering på kemikalieområdet på en række områder er strengere end de gældende EU regler. Det drejer sig fx om krav til udarbejdelse af sikkerhedsdatablade og forskellige anvendelsesbegrænsninger. Her må man antage, at REACH vil betyde, at de danske virksomheder, som typisk er downstream-brugere, vil få lettere ved at udarbejde disse dokumenter. Dertil kommer, at en række stoffer er udfaset eller ved at blive udfaset. Også her vil danske virksomheder få færre omkostninger end EU gennemsnittet.

I retning af højere omkostninger trækker det forhold, at estimatet, baseret på EU Kommissionens økonomiske model, ikke tager højde for, at der kan blive tale om udflytning af produktion til ikke-EU lande. Hvis der er tale om import af artikler vil kravene i REACH ikke være nær så omfattende, og dermed kan der opstå konkurrencefordele til virksomheder udenfor EU. EU virksomheder kan også miste markedsandele på eksportmarkeder, hvor de er oppe imod konkurrenter som ikke sælger indenfor EU og derfor ikke har nødig at registrere deres kemiske stoffer. Der er næppe tale om en betydelig effekt, når den alt i alt begrænsede ekstraomkostning ved REACH tages i betragtning, men en vist effekt kan ikke afvises.

Sættes omkostningsniveauet på 45 til 85 millioner kr. i forhold til værdien af den samlede danske produktion, får man et udtryk for en gennemsnitlig prisstigning, hvis omkostningerne overvæltes fuldt ned i gennem produktionskæden til færdigvareproduktionen. Det kan give en indikation af, hvordan forbrugerpriserne dermed i gennemsnit ville stige, hvis der var tale om en sådan fuld overvæltning af omkostninger i priserne. Det giver et niveau på 0,002 % til 0,004 %. Der er således samlet set tale om en begrænset effekt. Men det kan dog ikke udelukkes, at effekten for enkelte

¹⁸ Afskrivning over 11 år og med en rente på 3 % svarer til de forudsætninger som den totale omkostning i RPA studiet er beregnet på grundlag af.

brancher kan være større.

Hvis Kommissionen laver yderligere analyser af konsekvenser for enkelte brancher, vil disse blive inddraget på et senere tidspunkt.

En kvantitativ vurdering af, hvordan omkostninger af denne størrelse vil påvirke makroøkonomiske forhold som BNP, beskæftigelse og inflation er ikke muligt. Det vil i praksis afhænge af, hvornår omkostningerne faktisk optræder. Den lange implementeringsperiode giver virksomhederne mulighed for at planlægge i god tid og dermed reducere den reelle effekt. Hvis alle venter med registrering op til de forskellige deadlines, kan man omvendt tænke sig en større effekt netop i de år. Til gengæld vil effekten så være minimal i de øvrige år. Da registreringen er en engangsinvestering vil effekten efter den fulde implementering begynde at aftage, og på helt langt sigt vil REACH formentlig kun have en meget ubetydelig effekt.

Det kan på baggrund af COWIs beregninger konkluderes, at der samlet set er tale om en begrænset effekt af REACH for dansk erhvervsliv. Men det kan ikke udelukkes at effekten for visse brancher kan være større. Der er imidlertid behov for yderligere analyser af konsekvenserne for dansk erhvervsliv. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretager derfor i øjeblikket en undersøgelse af de administrative konsekvenser af REACH for dansk erhvervsliv. Undersøgelsen er baseret på et kvantitativt og et kvalitativt datamateriale indhentet gennem interviews med danske virksomheder. Målgruppen for undersøgelsen er producenter og importører af kemikalier, downstream-brugere og importører af færdigvareartikler.

Med hensyn til eventuelle gavnlige effekter af REACH på erhvervslivets forhold, så kan det fremhæves, at REACH skaber et nyt stort marked med ensartede regler for kemiske stoffer og produkter, der tilskynder til innovation ved at gøre det billigere at registrere nye stoffer sammenlignet med i dag, tilbyder forlængede tidsfrister for stoffer til forskning og produktudvikling, og sikrer at information er til rådighed, så virksomheder, der anvender kemikalier, kan vælge den for dem bedste løsning, der samtidig er miljømæssig forsvarlig. Derved kan der åbnes nye markeder, hvor kemikaliesikkerhed er en konkurrenceparameter.

Tilvejebringelsen af mere information om stoffernes egenskaber og betingelserne for en sikker brug vil lette danske virksomheders arbejde mht. at opfylde kravene under den nugældende lovgivning f.eks. kravene under Arbejdsmiljølovgivningen om arbejdspladsbrugsanvisninger. Samtidig tillader REACH - når visse grundliggende informationskrav er opfyldt, og afhængig af den endelige udformning af disse - en høj grad af fleksibilitet for industrien mht., hvordan de generelle

¹⁹ Intervallet for de samlede omkostninger i hele EU på € 2,8 til 5,2 milliarder svarer til 0,003 % til 0,0064 % af BNP for EU (ca. € 8500 milliarder for 2000). Med BNP på ca. 1300 milliarder kr. i 2000 fås et interval på ca. 45 til 85 millioner kr. pr. år.

forpligtigelse kan udfyldes under hensyntagen til omkostningerne og de specifikke forhold, det måtte gøre sig gældende for det enkelte stof og den enkelte anvendelse. Endelig giver REACH erhvervslivet en vis sikkerhed mod uforudsete udgifter i form af sagsanlæg og lovindgreb.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Med hensyn til de mulige gevinster på sundhedsområdet ved implementering af REACH, så kan det konstateres, at skønnene i de tilgængelige studier varierer ganske meget afhængig af de forudsætninger og variable, der indgår i beregningerne. Ingen af de studier, der er til rådighed er fuldt dækkende, idet de enten kun ser på et begrænset udsnit af befolkningen, kun delvist medtager de samfundsmæssige omkostninger ved sygdom eller begrænser sig til udvalgte sundhedseffekter. Ikke desto mindre er konklusionen i alle tilgængelige undersøgelser, at de sundhedsmæssige gevinster ved at gennemføre REACH overstiger de samlede omkostninger. F.eks. viser Kommissionens undersøgelse af effekten på arbejdsmiljøet en besparelse på sundhedsudgifterne på mellem 17 og 54 mia. euro. En nærmere undersøgelse af de mulige sundhedsmæssige besparelse i Danmark er i gang p.t.

Miljømæssige konsekvenser

Vedrørende effekter af REACH for miljøet kan det konkluderes, at man må forvente betydelige miljøforbedringer som følge af en gennemførelse af REACH. De miljømæssige gevinster må forventes at ske som følge af formindskede skader på miljøet, der skyldes udsættelse af miljøet for kemikalier, og muligvis som følge af optimering af ressourceforbruget i spildevands-, grundvands- og affaldssektoren. Der er imidlertid ikke for øjeblikket studier til rådighed, der har forsøgt at opgøre og værdisætte denne miljøgevinst. Endvidere er det klart, at der er klare begrænsninger og metodiske vanskeligheder mht. at fastsætte værdien af en miljøforbedring.

Beskyttelsesniveau

I forhold til den nugældende regulering er der samlet ses udsigt til en væsentlig forbedring af beskyttelsesniveauet i Danmark, når REACH er fuldt implementeret. Dette gælder både i forhold til forbrugerne, arbejdsmiljøet og miljøet. Selvom der på enkelte områder vil være tale om lettelse i forhold til nuværende regler. Herunder at informationskravene til "nye stoffer" slækkes samt at kravene til registrering af stoffer til brug for forskning og udvikling lempes.

5. Høring

Forslaget til forordning har været sendt i ekstern høring hos de berørte parter den 30. oktober 2003 med svarfrist til den 24. november 2003. Danmarks Apotekerforening, Oliebranchens Fællesrepræsentation, DSB, GTS, Dansk Handel & Service har ingen kommentarer til forslaget. SPT tilslutter sig bemærkningerne fra Dansk Industri og Hempel er enig i bemærkningerne fra Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri.

Omfanget af forslaget

Lundbeck A/S, Leo Pharm A/S, Procesindustrien og Lægemedelindustriforeningen (LIF) anfører, at forordningens definition af et stof og reglerne om mellemprodukter kan medføre, at et stof i batchproduktion skal registreres flere gange for derefter at skulle afmeldes, indtil det er registreret i overensstemmelse med lægemiddellovgivningen. Stoffer, der tilsigtes anvendt i lægemidler bør derfor undtages, idet karakteren af kliniske forsøg bevirker, at stoffet ikke kan høre under undtagelser for forskning og udvikling. Forbrugerrådet anser producentforpligtelsen (duty of care) for kraftigt forringet. Der bør være en henvisning til produktsikkerhedsdirektivet i REACH og forordningens definition af en artikel bør bringes i overensstemmelse med produktsikkerhedsdirektivets definition af et produkt. SunChemical mener, at stoffer udelukkende til eksport bør undtages fra forordningens bestemmelser og at mellemprodukter bør undtages, da de allerede er under anden (arbejds miljømæssig) streng kontrol. Forbrugerrådet mener, at REACH bør ligge til grund for alle gældende og kommende produktdirektiver for at tilvejebringe et minimums sikkerhedsniveau for kemikalier til alle anvendelser.

Registrering

Københavns Kommune finder endvidere at mængdegrænserne i praksis vil virke lempelige, hvis de gælder pr. producent pr. år, og ikke for den samlede mængde i EU. Danmarks Naturfredningsforening synes også, at fristen på 6 og 11 år er for lang. Det økologiske Råd mener også at meget persistente og meget bioakkumulerbare stoffer skal registreres indenfor 3 års fristen. LIF og Lundbeck mener ikke, at stoffer (mellemprodukter) over 1 ton bør registreres af hensyn til at fortroligholde følsomme oplysninger og at kunne opnå procespatenter. LIF og Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS) foreslår at grænsen for, hvornår der skal udarbejdes en CSR, hæves til 100 tons. LIF og Lundbeck mener, at risikovurderingen bør begrænses og ikke videregives til aftagerne af kemiske stoffer. De fremhæver i den forbindelse at en overordnet risikovurdering fra producenten ikke vil være til nytte i konkrete anvendelsessituationer, bl.a. fordi producenten kan have problemer med at beskrive alle anvendelser ("intended use"). LIF foreslår, at "intended use" deles op i 3 kategorier – industriel, professionel og privat forbruger. Danmarks Farve- og Lakindustri får problemer med at erstatte stoffer, der ikke må bruges på grund af manglende registrering, fordi man som downstream-bruger ikke har adgang til præregistreringsoplysninger. Ligeledes er det et problem, at der ikke er en overgangsordning for stoffer, der i selve registreringsperioden falder bort på grund af manglende komplettering af oplysninger eller som registreres til et andet formål. Forbrugerrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Det økologiske Råd mener, at også stoffer under 1 ton bør registreres i form af en simpel registreringsprocedure. Det økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace og LO finder, at der også bør udarbejdes en CSR for stoffer under 10 tons. Procesindustrien og Cheminova foreslår, at hjælpestoffer i plantebeskyttelsesmidler undtages fra kravet om registrering og CSR, fordi de indgår i meget små mængder. Der er ellers risiko for, at disse stoffer af økonomiske grunde ikke vil blive registreret. De foreslår at disse stoffer i stedet reguleres i forbindelse med godkendelse af selve

plantebeskyttelsesmidlet. Dansk Industri påpeger vigtigheden af, at industrielle brugere så hurtigt som muligt får adgang til oplysninger om, hvorvidt et stof vil blive registreret eller ej for at få tid til substitution.

Undtagelser fra registrering

Danmarks Naturfredningsforening finder, at de førstnævnte stoffer kun bør være undtaget fra forordningen, så længe der er mindst lige så strenge krav i særlovgivningen. Greenpeace og Det økologiske Råd finder det problematisk, at polymerer er undtaget fra registreringen, da de kan være giftige. LIF, Leo Pharma og Lundbeck finder, at isolerede mellemprodukter, der ikke forlader virksomheden, bør undtages fra registrering, da beskyttelsen af de ansatte varetages af arbejdsmiljølovgivningen. SunChemical finder det positivt, at polymerer nu er undtaget. Danmarks Farve- og Lakindustri mener, at downstream-brugere også bør kunne bruge undtagelserne for forskning og udvikling på anvendelsen af et stof, for at sikre, at innovations- og produktudviklingseksperter for downstream-brugere ikke flytter uden for EU.

Information gennem leverandørkæden og downstream-brugere

Arbejdstilsynet oplyser, at ophævelse af direktivet om sikkerhedsdatablade som følge af forordningen vil medføre en reduktion i antallet af kemiske produkter, for hvilke der kan kræves sikkerhedsdatablade. Dette skyldes, at det ikke længere vil være muligt at kræve sikkerhedsdatablad for et produkt med henvisning til at et indholdsstof er opført på den nationale grænseværdiliste. Amtsrådsforeningen anfører, at sikkerhedsdatabladene bør omfatte samtlige stoffer, således at summen kan udregnes til 100%. Herved får de decentrale myndigheder også adgang til oplysninger om indholdsstoffer i kemiske produkter. Københavns Kommune støtter kravet om, at downstream-brugere får pligt til at underrette Agenturet om uenighed om leverandørens information og anbefalinger, idet producenter erfaringsmæssigt undertiden klassificerer for mildt. Det økologiske Råd mener, at downstream-brugere også på sikkerhedsdatabladet bør oplyse om produktionsmængde og farlige indholdsstoffer i et kemisk produkt, selv om produktet ikke skal klassificeres som farligt. Dansk Industri finder, at oplysninger i sikkerhedsdatablade ikke bør omfatte fortrolige oplysninger. Derfor mener Dansk Industri, at CAS.nr. til identifikation af stoffer bør oplyses i stedet for registreringsnummer, da sidstnævnte kan give oplysninger om leverandør og kunderelationer. Dansk Arbejdsgiverforening ønsker, at sikkerhedsdatabladskonceptet EU-harmoniseres mest muligt. Danmarks Farve- og Lakindustri anser det for et brud på fortroligheden, at registreringsnummeret skal oplyses i sikkerhedsdatabladet. Man har også store problemer med "øjeblikkelig" opdatering af sikkerhedsdatablade, fordi der i branchen er mange stoffer pr. produkt/samme stof i mange produkter/flere leverandører af samme stof og fordi en stor mængde registreringsnumre vil komme samtidig omkring de 3 registreringsdeadlines,

Kemikalier i artikler (varer/forbrugerprodukter)

Forbrugerrådet og Danmarks Naturfredningsforening finder det en udvanding af det tidligere forslag, at farlige stoffer i artikler kun skal registreres, hvis de indgår i artikler af samme art og kun hvis stoffet skal afgives under normal og forventet anvendelse. Forbrugerrådet foreslår, at den ansvarlige skal indlevere dataark til myndighederne om artiklernes fuldstændige kemikalieindhold og at artikler skal faremærkes, hvis de indeholder sådanne mængder af farlige stoffer, at de skulle have været mærket, hvis det var kemiske produkter. Greenpeace vil sikre, at der ikke findes miljø- og sundhedsmæssigt problematiske stoffer i artikler. Det økologiske Råd ønsker stoffer under 1 ton i artikler registreret. Det økologiske Råd og LO ønsker, at forbrugerne/arbejdstagerne får oplysninger om skadelige stoffer i artikler. Danmarks Farve- og Lakindustri anfører, at produkter, som anvendes udenfor EU i forbindelse med behandling af artikler, behandles potentielt mildere end produkter anvendt i forbindelse med tilsvarende artikler fremstillet indenfor EU, fordi de førstnævnte bliver billigere, da stofferne ikke er EU-registrerede. Jo smallere definitionen på en artikeltype gøres, jo større mængde kan importeres, før der skal reageres.

Vurdering

Københavns Kommune finder tidsfristen for vurdering på 15 år for lang. Det økologiske Råd og Danmarks Naturfredningsforening anser det for meget vigtigt, at medlemsstaterne forpligtiges til at deltage i vurderingsprocessen og, at der fastsættes en minimumsgrænse for antallet af stikprøver i forbindelse med dossiervurderingen. Det samme bør gælde for stofvurderingen. Myndighederne bør kunne kræve ny dokumentation for et mellemprodukt uden først at skulle dokumentere, at produktet vil blive omfattet af godkendelsesordningen. SunChemical finder 120 dages grænsen for myndighedernes vurdering af nye stoffer er for lang med henvisning til at grænsen i dag er 30-60 dage.

Godkendelse

Københavns Kommune mener, at der med den foreslåede ordning ikke sikres et højt beskyttelsesniveau for de stoffer, der falder uden for godkendelsesordningen, fordi disse er overladt til industriens klassificering. LIF mener ikke, at der skal oprettes en særlig liste over godkendte stoffer. Forbrugerrådet ønsker, at stærkt allergifremkaldende samt hormonforstyrrende stoffer omfattes af godkendelsesordningen. Greenpeace, Forbrugerrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Det økologiske Råd er enige om, at henvisning til IPPC-direktivet og vandrammedirektivet bør udgå, ligesom disse organisationer finder, at bestemmelsen om "forsvarlig kontrol" bør udgå, da den er for vag. Endvidere finder disse organisationer, at enhver godkendelse bør være tidsbegrænset. Det økologiske Råd mener, der bør sættes en tidsfrist for, hvornår kandidater til godkendelse har været gennem processen. Det er Procesindustriens opfattelse, at der bør kunne gives en generel godkendelse for ensartede anvendelsesområder. Haldor Topsøe mener, at katalysatorer bør kunne undtages fra godkendelsesordningen, da de produceres under streng kontrol. SunChemical har den opfattelse, at kravet om godkendelse bør være sidste udvej og kun for

så vidt angår hensynet til forbrugeren. Stoffer til industriel brug håndteres fuldt forsvarligt efter gældende regler.

Klassificering og mærkning

Arbejdstilsynet anfører, at uensartet og måske forkert mærkning som følge af selvklassificering kan vanskeliggøre virksomhedernes arbejde med at substituere farlige stoffer og produkter med mindre farlige. Københavns Kommune finder det betænkeligt, at klassificering af farlige stoffer alene hviler på industriens vurdering. Forbrugerrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Det økologiske Råd finder, at listen over farlige stoffer trods sine mangler er et godt redskab, der ikke bør erstattes af selvurdering. Endvidere mener de at det bør afklares, hvem der træffer afgørelse, hvis industrien er uenig om en klassificering. HTS mener derimod, at listen over farlige stoffer helt bør afskaffes.

Agenturet

LIF, HTS, Dansk Industri, Procesindustrien og BASF mener, at der kan undgås konkurrenceforvridning ved, at det nye agentur bliver besluttende myndighed for alle forhold i relation til REACH.

Øvrige spørgsmål

DATA: LIF, SunChemical og HTS mener, at der kun bør kræves GLP ved nye forsøg, idet historiske data ellers ikke vil kunne bruges. Cheminova finder, at datadeling bør gælde for alle data, der genereres. Dyrenes Beskyttelse mener der bør være et absolut krav om datadeling.

AFFALD: Forbrugerrådet finder det problematisk at affaldsfasen mangler i REACH med henvisning til at bl.a. forbrugerprodukter i høj grad har vist sig at give problemer netop i denne fase. PBT: SunChemical finder, at annex XII bør udelades, indtil kriterier for PBT er vedtaget.

SUBSTITUTION: Forbrugerrådet, Det økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening, WWF, Greenpeace og LO finder det vigtigt, at REACH indeholder krav om substitution.

HÅNDHÆVELSE: Forbrugerrådet ønsker fuldstændig gennemsigtighed i forbindelse med håndhævelse, og at der bør ske offentliggørelse af myndighedernes breve til virksomheder, der overtræder reglerne.

FORTROLIGHED: Danmarks Farve- og Lakindustri mener at muligheden for udlevering af fortrolige oplysninger bør strammes op.

DYREFORSØG: Dyrenes beskyttelse finder det bekymrende, at der ikke lægges en klar strategi for at begrænse antallet af forsøgsdyr og ønsker mere fokus på udvikling, validering og godkendelse af alternative testmetoder.

Erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser

LIF, HTS, Dansk Industri, Dansk Arbejdsgiverforening, Danmarks Farve- og Lakindustri, Procesindustrien, Danske Maritime og Haldor Topsøe foreslår en grundig konsekvensanalyse af, hvorledes forslaget vil påvirke virksomhederne, herunder de danske.

Sagen har den 3. december været forelagt Miljøspecialudvalget. Dansk Industri havde forud for mødet i specialudvalget fremsendt bemærkninger vedrørende erhvervsmæssige konsekvenser af forslaget. Dansk Industri påpeger i disse kommentarer, at der er behov for yderligere konsekvensvurderinger, der baseres på, at Europa betragtes som en åben økonomi, at der skal anvendes en makroøkonomisk model til at vurdere de samlede konsekvenser og at datakvaliteten skal forbedres. I forlængelse heraf fremførte Dansk Industri på mødet, at der er behov for bedre konsekvensvurderinger både for så vidt angår den samlede europæiske industri og for så vidt angår dansk industri. Dansk Industri ønsker endvidere at der fokuseres mere på de elementer i forslaget som er dyre og besværlige for industrien. Herudover fremførte Dansk Industri, at der er behov for at klarlægge sammenhængen med GHS (det globale harmoniseringssystem for klassificering og mærkning), og at der for så vidt angår kemiske stoffer i artikler er behov for at klarlægge sammenhæng med andre reguleringer, herunder ROHS-direktivet (farlige stoffer i elektronik).

Forbrugerrådet fremførte, at man var enig i notatets danske holdning om at der bør være en simpel registrering af alle kemiske stoffer, at Forbrugerrådet var godt tilfreds med at forslaget lægger op til at kemiske stoffer i artikler også omfattes af registreringen. Forbrugerrådet efterlyste sammenhængen med produktsikkerhedsdirektivet. I forhold til det udsendte notat fandt Forbrugerrådet det vigtigt at der også arbejdes for, at klassificerings- og mærkningsregler også bør gælde for kemiske stoffer i artikler. Det blev fremhævet som uklart, at det i den danske holdning blev fremhævet, at reglerne for vurdering kunne forenkles, samtidig med, at man fremsætter en række ønsker til stramning af reglerne.

Det økologiske Råd fremhævede som svar på indlægget fra Dansk Industri, at Kommissionens foreløbige konsekvensvurdering kunne have været bedre, hvis industrien selv havde bidraget med flere oplysninger. Det Økologiske Råd fremførte endvidere, at man frygtede, at godkendelsessystemet ikke ville komme til at fungere. For det første på grund af undtagelserne herunder undtagelserne for stoffer omfattet af IPPC direktivet og Vandrammedirektivet, for det andet på grund af det såkaldte "adequate control -system". Herudover fandt man, at der skal være en tidsfrist for udarbejdelsen af en liste over stoffer der skal gennem godkendelsessystemet, og for hvornår alle eksisterende stoffer har været igennem systemet. Det økologiske råd finder endvidere at substitutionsprincippet bør stå stærkere, og at datakrav for alle stoffer, der produceres eller importeres i mængder over 1 ton bør skærpes. Det økologiske Råd fandt det endvidere uklart, hvad der sker med den eksisterende liste over farlige stoffer. Man beklagede endeligt, at den harmoniserede klassificering kun peger på fire egenskaber, og at "duty of care" princippet er forsvundet fra forslaget.

Danmarks Naturfredningsforening fandt det vigtigt, at eventuelt yderligere konsekvensanalyser ikke kommer til at forsinke forhandlingerne af forslaget og pegede på, at sådanne konsekvensanalyser i

givet fald også burde indregne fordele. DN mente, at de tyske og franske undersøgelser tog udgangspunkt i et statisk marked. DN undrede sig over, at Danmark ifølge de udsendte notat støttede Kommissionens forslag til tidsfrister. Hvis generationsmålet skal nås er en samlet tidsfrist på 11 år for lang tid. DN foreslår i stedet 8 år.

Danske Maritime fandt ligesom DI, at den konsekvensanalyse gennemført af Cowi Consult som notatet refererer til er mangelfuld. Analysen mangler at pege på de operationelle forhold der gør sig gældende for downstream-brugere. Danske Maritime foreslog sætningen "det kan således konkluderes, at der samlet set sandsynligvis er tale om en begrænset effekt af REACH..." ud af notatet.

Greenpeace fandt at der er behov for at præcisere den danske holdning. Der bør være et klart forbud mod PBT-stoffer og vPvB stoffer. Greenpeace forstår ikke undtagelsen for stoffer omfattet af IPCC direktivet, og kan ikke acceptere at polymerer er undtaget reguleringen. Greenpeace fandt, at der bør være en frist for Kommissionens arbejde med listen over stoffer der kræver godkendelse.

I specialudvalget (miljø) den 5. februar 2004 fremkom følgende bemærkninger: Oliebranchens Fællesråd henviste til problemstillinger i forbindelse med de foreslåede reguleringer i forhold til produktion og transport af mellemprodukter, som spiller en betydelig rolle for raffinaderiernes produktion (over 1000 tons).

Det Økologiske Råd udtrykte tilfredshed med den danske holdning til klassificeringsspørgsmålet.

Dansk Industri henviste til fortolkningsproblemer i forbindelse med reglerne for down-stream users. D.I. fandt, at også de vejledninger som er forudset i forb. med denne del af kemikalireguleringen burde underkastes konsekvensanalyser. Endvidere påpegede DI at deres analyse af Europaparlamentets ændringsforslag at gennemførelse af Europaparlamentets forslag ville have meget betydelige konsekvenser for dansk industri.

Green Peace fandt, at der principielt ikke burde gives godkendelser til stoffer, som ikke fuldt ud var belyst videnskabeligt. Foreningen var derfor imod at tidsbegrænse tilladelserne for sådanne stoffer.

Ad punkt 4 – Forslag til direktiv om brugen af Kyoto-protokollens projektmekanismer / Linking-direktivet
KOM (2003) 403

Revideret notat

Resumé:

Forslagets hovedformål er at skabe mulighed for at virksomhederne kan benytte kreditter fra JI- og CDM-projekter på lige fod med EU-kvoter til opfyldelse af deres forpligtelser under EU's kvotedirektiv og dermed øge mængden af muligheder for at opfylde forpligtelser under EU's kvotedirektiv. Forslaget indebærer i hovedtræk: At virksomheder kan veksle JI- og CDM-kreditter til EU-kvoter hos staten. - At den samlede mængde projektkreditter, som konverteres til kvoter, skal begrænses. De kvantitative restriktioner introduceres for hele fællesskabet og ikke for enkelte medlemsstater. - At JI- og CDM-kreditter først kan omveksles til EU-kvoter og benyttes til opfyldelse af forpligtelser i EU-systemet fra 2008. - At kreditter der stammer fra atomkraft- og sinksprojekter ikke kan veksles til EU-kvoter. - At det for at undgå at reduktioner tælles to gange ikke vil være tilladt at udstede emissionsreduktionskreditter for JI-projekter etableret i sektorer, der er omfattet af Kvotedirektivet eller indirekte omfattet af Kvotedirektivet. - At der indføres en overgangsordning for JI-projekter etableret i de nye medlemsstater i sektorer der er omfattet af Kvotedirektivet. For sådanne projekter vil det være muligt at kreditere reduktioner indtil 2012 hvis de er godkendt før 31. december 2004. - At baselines ikke må fastsættes under fællesskabslovgivningens krav eftersom at alle EU-medlemsstater, også de nye, skal opfylde fællesskabslovgivningen. - At offentligheden skal have adgang til informationer om JI- og CDM-projektaktiviteter. - At offentligheden skal have adgang til informationer om medlemsstaternes strategier for implementering af JI og CDM og at befolkningen skal høres om disse strategier. - At der ikke etableres nye institutioner, men at FN's verifikations institutioner benyttes. - At medlemslandene skal vedtage den nødvendige nationale lovgivning senest 30. september 2004.

1. Status

Kommissionen udsendte den 23. juli 2003 ovennævnte forslag. Forslaget har hjemmel i artikel 175(1) i traktaten og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Punktet var på dagsordenen til møde i Rådet (miljø) den 27. oktober 2003 med henblik på politisk debat. Denne blev dog ikke gennemført, hvorfor formandskabet satte punktet på dagsordenen for møde i Rådet (miljø) den 22. december 2003 ligeledes med henblik på politisk debat.

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Grundnotat blev oversendt til Folketinget den 2. september 2003.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. oktober 2003 til orientering og den 19. december 2003 også til orientering.

Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på en fremskridtsrapport, eventuelt politisk debat.

2. Formål og indhold

Forslagets hovedformål er at skabe mulighed for at virksomhederne kan benytte kreditter fra JI- og CDM-projekter på lige fod med EU-kvoter til opfyldelse af deres forpligtelser under EU's kvotedirektiv. Brug af JI- og CDM-kreditter vil øge mængden af muligheder for at opfylde forpligtelser under EU's kvotedirektiv, fremme teknologioverførsel og samtidigt reducere omkostningerne til opfyldelse af reduktionsforpligtelserne for virksomhederne. Samtidig fremhæver Kommissionen supplementaritetsprincippet, som nedfældet i Marrakech-aftalerne, om at industrilandene skal træffe omfattende foranstaltninger i deres egne lande for at indfri deres reduktionsforpligtelser, og kun bruge Kyoto-protokollens mekanismer til at opfylde en del af deres forpligtelser. Kommissionen mener således, at der med forslaget etableres en balance mellem målet om at fremme JI og CDM og samtidig overholdelse af kravet om, at disse mekanismer supplerer hjemlige reduktionsforanstaltninger.

Forslaget indebærer i hovedtræk:

- At virksomheder kan veksle JI- og CDM-kreditter til EU-kvoter hos staten. Disse EU-kvoter er gyldige til opfyldelse af forpligtelser under Kvotedirektivet. JI- og CDM-kreditter er altså ikke direkte brugbare til opfyldelse af virksomheders forpligtelser under Kvotedirektivet.
- At den samlede mængde projektkreditter, som konverteres til kvoter, skal begrænses. I denne forbindelse fastlægger forslaget, at en evaluering skal foretages, når den samlede mængde projektkreditter når 6 pct. af den samlede mængde kvoter allokert af medlemslandene. I forbindelse med denne evaluering kan Kommissionen overveje et loft på 8 pct. De kvantitative restriktioner introduceres for hele fællesskabet og ikke for enkelte medlemsstater.
- At JI- og CDM-kreditter først kan omveksles til EU-kvoter og benyttes til opfyldelse af forpligtelser i EU-systemet fra 2008
- At kreditter der stammer fra atomkraft- og sinksprojekter ikke kan veksles til EU-kvoter.
- At det for at undgå at reduktioner tælles to gange ikke vil være tilladt at udstede emissionsreduktionskreditter for JI-projekter etableret i sektorer, der er omfattet af Kvotedirektivet eller indirekte omfattet af Kvotedirektivet.
- At der indføres en overgangsordning for JI-projekter etableret i de nye medlemsstater i sektorer der er omfattet af Kvotedirektivet. For sådanne projekter vil det være muligt at kreditere reduktioner indtil 2012 hvis de er godkendt før 31. december 2004.
- At baselines ikke må fastsættes under fællesskabslovgivningens krav eftersom at alle EU-medlemsstater, også de nye, skal opfylde fællesskabslovgivningen.
- At offentligheden skal have adgang til informationer om JI- og CDM-projektaktiviteter.

- At offentligheden skal have adgang til informationer om medlemsstaternes strategier for implementering af JI og CDM og at befolkningen skal høres om disse strategier.
- At der ikke etableres nye institutioner, men at FN's verifikations institutioner benyttes.
- At medlemslandene skal vedtage den nødvendige nationale lovgivning senest 30. september 2004.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget afbalancerer hensynet til fælles spilleregler for det indre marked med hensynet til størst mulig national frihed til opfyldelse af sin forpligtelse.

Målet for den påtænkte handling er etablering af en kobling mellem Kyotoprotokollens projektbaserede mekanismer og Kvotedirektivet. Dette vurderes ikke at kunne opfyldes af medlemsstaterne hver for sig, men nødvendiggør at Fællesskabet træffer foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål

Kommissionen er derfor af den opfattelse, at forslaget er i overensstemmelse med traktatens bestemmelser om nærhed og proportionalitet. Regeringen er enig heri.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Dette forslag er et ændringsforslag til Kvotedirektivet, som Danmark endnu ikke har implementeret. Kvotedirektivet skulle være implementeret i Danmark 31. december 2003. Forslaget vil medføre ændring af den lovgivning som skal implementere Kvotedirektivet i Danmark. Behovet for ændringer skyldes blandt andet:

- at der ikke i implementeringen af Kvotedirektivet er åbnet mulighed for veksling af projektkreditter;
- at der skal etableres overgangsordning for JI-projekter i de nye EU-medlemsstater;
- at der etableres en offentlig enhed der kan administrere omveksling af projektkvoter.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget medfører en udvidelse af mulighederne for at opfylde forpligtelser for de af Kvotedirektivet omfattede virksomheders, hvilket sandsynligvis vil have positive økonomiske konsekvenser for virksomhederne, gennem et prisfald på kvoter internt i EU's kvotesystem.

Størrelsen af faldet i kvotepriserne – med afsmittende effekt på forbrugerpriserne – afhænger dog af den endelige markedsudvikling for JI- og CDM-projekter. Dette markeds volume og prissætning vurderes bl.a. betinget af de administrative begrænsninger i udviklingslandene og Østeuropa for

konkrete projekter, samt hvor restriktivt markedet indrettes. Her vurderes tre restriktioner særligt relevante, nemlig: eksistensen og størrelsen af loftet for omveksling af projektkvoter, som vurderes ved 6 % (og evt. indføres ved 8%), udskydelsen af brug af projektkvoter til 2008 og begrænsningen af projektyper.

I hvilken grad disse restriktioner vil påvirke prisdannelsen er forbundet med nogen usikkerhed. Forslaget som helhed vurderes under alle omstændigheder at ville reducere prisniveauet i EU-systemet, ligesom indførelse af et loft med stor sikkerhed vurderes at ville øge kvoteprisen ift. en situation uden en sådan begrænsning.

Forslaget vil medføre et begrænset øget forbrug af personaleressourcer i staten. Amter og kommuner vil kun blive påvirket i den udstrækning amtslig eller kommunalt ejede virksomheder bliver omfattet af emissionshandel.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet såvel i Danmark som i EU under ét.

5. Høring

Forslaget blev sendt i høring til en kreds af høringsberettigede med frist til 22. september 2003.

Rammenotatet har været i skriftlig høring i specialudvalget (miljø) med frist d. 27. august. Der er indkommet følgende høringssvar:

Dansk Handel og Service har ingen kommentarer til rammenotatet.

Elkraft System ønsker en præcisering af de ønskede ændringer i restriktionerne på brugen af projektmekanismerne. *Elkraft System* finder det vigtigt at sikre et velfungerende elmarked med lige konkurrencevilkår, og betoner herunder, at forslagens bestemmelser om, at JI-projekter ikke kan gennemføres i de lande og sektorer som er omfattet af Fællesskabets kvotehandelssystem, ikke må svækkes.

Dansk Energi støtter, at kreditter fra CDM-projekter skal kunne konverteres allerede i perioden fra 2005-7. *Dansk Energi* finder endvidere, at muligheden for at indføre et loft for konverteringen helt bør fjernes. Subsidiært kan *Dansk Energi* acceptere en "trigger", som udløser en evaluering, som foreslået af Kommissionen, men der må ikke i direktivet være indeholdt nogen indikation på et evt. lofts størrelse. Muligheden for et loft anføres at ville medføre stor usikkerhed for større og mere langsigtede projekter, som vil medføre en "først til mølle" situation. *Dansk Energi* finder endvidere, at der skal være fælles regler, således at når der i et land er fastsat en baseline, så benyttes samme baseline for alle projekter. Endeligt efterlyser *Dansk Energi* endvidere et klart signal om, at EU vil

sikre at der hurtigst muligt åbnes for kvotehandel med tredjelande, da kvotemarkedet ikke bør begrænses til EU.

Danisco kan støtte den danske holdning, og opfordrer til, at Danmark får sat kraftigt gang i køb af kvoter, først og fremmest statsligt men også privat.

Dansk Metal og CO-industri kan støtte indstillingerne til dansk holdning. *Dansk Metal og CO-industri* finder det endvidere afgørende, at der etableres et overordnet og troværdigt set af retningslinjer for kvotehandel indenfor EU, og at der sikres sammenhæng med Kyoto-protokollens fleksible mekanismer. Det findes ligeledes væsentligt, at medlemslandene sikres størst mulig frihed til at leve op til de miljømæssige forpligtelser på den mest omkostningseffektive måde, herunder også gennem samarbejde med lande udenfor EU.

Oliebranchens Fællesrepræsentation kan overordnet støtte den danske holdning, men forbeholder sig ret til at vende tilbage med præciserende kommentarer i den almindelige høring.

Dansk Industri tillægger det særdeles stor vægt, at der udarbejdes et EU-direktiv, så virksomhederne kan benytte projektkreditter fra JI- og CDM-projekter. *Dansk Industri* finder det afgørende, at europæiske virksomheder frit kan handle CO₂-kreditter med lande uden for EU. *Dansk Industris* støtte til direktivet forudsætter således, at der ikke lægges begrænsninger på brugen af CO₂-kreditter, da dette vil forværre europæiske virksomheders konkurrenceevne. *Dansk Industri* finder endvidere, at en kvantitativ begrænsning er et forkert signal at sende til Rusland, som bringer Kyoto-protokollens ikrafttræden i fare. *Dansk Industri* er endvidere modstander af, at der ifølge forslaget ikke vil kunne konverteres projektkreditter i perioden 2005-2007, og foreslår at der åbnes mulighed for at kunne konvertere både JI- og CDM-projektkreditter til kvoter i Fælleskabets kvotehandelssystem i perioden 2005-2007.

Dansk Industri mener, at det er en væsentlig forudsætning for regeringens klimastrategi, at der ikke sættes begrænsninger for anvendelsen af Kyoto-protokollens fleksible mekanismer, og at en begrænsning må føre til en justering af regeringens klimastrategi.

Dansk Industri mener endvidere, at der i de senere år samlet set er foretaget og fortsat vil blive foretaget miljøinvesteringer i energisektoren, at argumentet om nødvendigheden af en kvantitativ begrænsning for at kunne leve op til supplementaritet er irrelevant.

Greenpeace finder, at kvoterne i EU's kvotehandelssystem skal holdes totalt adskilt fra kreditter fra JI- og CDM-projekter, og er derfor modstander af det foreliggende forslag. Danmark bør som en af verdens værste udledere af CO₂ på ligefod med de øvrige rige lande gå foran og reducere sine egne udslip før U-landene også forpligter sig til at reducere sine udslip. *Greenpeace* anfører at forslaget

vil undergrave, at der sikres reelle reduktioner inden for EU. Greenpeace anfører derfor, at forslaget er i grundlæggende modstrid med supplementaritetsprincippet under Kyoto-protokollen og at EU risikerer at miste al troværdighed i klimaforhandlingerne. Skulle forslaget blive vedtaget mod Greenpeace's ønske, skal der være et bindende loft for konverteringen af projektkreditter, som er betragteligt mindre end det foreslåede. Greenpeace finder endvidere, at det i givet fald kun må være muligt at kunne konvertere projekter med vedvarende energi, mens det ikke må være muligt at kunne konvertere sinks, atomkraft, nye store vandkraftanlæg og projekter med fossile brændsler. Endeligt er Greenpeace kraftig modstander af et evt. ønske om at kunne købe "varm luft" i Rusland, da det i givet fald vil sabotere hele formålet med Fællesskabets kvotehandelssystem. Greenpeace er således ikke enig i, at Danmark generelt har en interesse i at forslaget vedtages. Greenpeace anfører at hvis forslaget ikke kan tages af bordet, bør det som minimum strammes op på bla. lavere loft, nej til brugen af CDM i perioden 2005-08, nej til frihed til valg af type projekter, nej til inddragelse af AAU'er.

Det Økologiske Råd finder, at direktivet om kvotehandel med drivhusgasser i Fællesskabet er et afgørende skridt mod en mere bæredygtig udvikling. *Det Økologiske Råd* finder, at Kommissionens forslag er udtryk for en rimelig balance mellem på den ene side at få bragt orden i eget hus ved i al væsentlighed at fastholde, at reduktion i udledning af drivhusgasser skal ske i de rige lande, som i dag står for langt den største del af udledningerne. På den anden side må EU også have mulighed for i et begrænset omfang at erstatte begrænsninger i egne udledninger med godskrevne JI- og CDM-projektkreditter. *Det Økologiske Råd* finder på den baggrund de foreslåede "grænser" for omveksling af projektkreditter på 6% og 8% for ganske passende. *Det Økologiske Råd* støtter endvidere ikke, at det skal være muligt at omveksle projektkreditter fra sinks og atomkraft. Endelig er *Det Økologiske Råd* enig med Kommissionen i, at EU's kvotehandelssystem ikke skal kunne kobles til "varm luft kvoter", og kan på den baggrund samlet set støtte Kommissionens forslag.

Det Økologiske Råd er derimod ikke enig i rammenotatets fremstilling af konsekvenserne for Danmark. *Det Økologiske Råd* mener således ikke, at forslaget entydigt kan siges at have positive økonomiske konsekvenser for virksomhederne. Der vurderes muligvis at være en kortsigtet gevinst, men på længere sigt vurderes en for kraftig anvendelse af projektkreditter at ville sætte de danske bestræbelser på energibesparelser og omstilling til vedvarende energi i stå, således at Danmark vil stå i en ringere økonomisk situation ved fastlæggelsen af klimamål efter 2012, eller ved kraftige stigninger i prisen for fossile brændsler, hvor Danmark antages inden 2012 at blive netto-importør.

Det Økologiske Råd tager endvidere stærkt afstand fra den danske holdning og indstillingerne. *Det Økologiske Råd* vender sig således kraftigt imod, at der ikke må være "unødige kvantitative begrænsninger", *Det Økologiske Råd* støtter at der først kan konverteres projektkreditter fra 2008, *Det Økologiske Råd* er endvidere imod, at der skal være "passende frihedsgrader" ved valget af projekttyper. *Det Økologiske Råd* finder det endvidere "dybt beskæmmende for dansk troværdighed

på miljøområdet", at en af indstillingspindene åbner mulighed for at inddrage international kvotehandel under direktivets anvendelsesområde.

Verdensnaturfonden (WWF) betragter EU's kvotehandelssystem som det måske vigtigste miljøpolitiske instrument, der nogensinde er vedtaget i EU, og finder det altafgørende for indsatsen mod klimaforandringerne, at EU's kvotehandelssystem bliver en miljømæssig, politisk og økonomisk succes. *WWF* finder, at det foreliggende forslag underminerer EU's kvotehandelssystemets miljømæssige effektivitet og forstyrrer prisdannelsen i EU med skævvridning af erhvervslivets konkurrence som resultat. *WWF* anbefaler derfor, at forslaget droppes. Hvis forslaget ikke bliver droppet, skal der være en skrap kvantitativ begrænsning på muligheden for at konvertere projektkreditter på f.eks. 4% og det må ikke være muligt at konvertere sinks-projekter og dårlige vandkraftprojekter.

Revideret rammenotat er sendt i høring i miljøspecialudvalget med frist d. 15. september 2003. Der er indkommet følgende høringsvar:

Dansk Energi har ingen supplerende kommentarer.

Dansk Industri mener, at den nye indstilling om, at Danmark kan støtte forslag om, at international kvotehandel under Kyoto-protokollen (AAU'er) inddrages under direktivets formål, bør udelades. *Dansk Industri* har sympati for intentionen om at skabe muligheder for virksomhederne for at kunne konvertere internationale kvoter, men vurderer at de politiske muligheder for at undgå kvantitative begrænsninger hermed vil blive forringet. *Dansk Industri* fastholder, at der ikke er nogen god begrundelse for nogen form for kvantitativ begrænsning af konverteringen af projektkreditter, og at en sådan derfor skal udelades af det endelige direktiv, ellers vil en afgørende forudsætning for regeringens klimastrategi være faldet bort. *Dansk Industri* fastholder endvidere, at der bør være mulighed for at konvertere projektkreditter i perioden 2005-2007.

Oliebranchens Fællesrepræsentation (OBF) kan grundlæggende støtte direktivet, da det findes afgørende, at virksomheder frit kan handle projektkreditter med landene uden for EU. *OBF* ønsker ikke, at der lægges begrænsninger på brugen af projektkreditter. Et loft for brugen af projektkreditter vurderes at kunne give så meget usikkerhed i markedet, at antallet af projekter vil blive begrænset, eller der vil kunne opstå en "først til mølle situation", hvor mere langsigtede projekter aldrig bliver igangsat, og de danske virksomheder i sidste ende risikerer at blive udelukket fra brugen af de fleksible mekanismer. *OBF* kan på den baggrund støtte den danske holdning.

Specialarbejderforbundet (SID) kan støtte den danske holdning, men finder det dog problematisk, hvis det bliver muligt at handle med CO₂-kvoter efter for godt befindende. *SID* finder således, at

Kyoto-protokollen skal overholdes ved, at der sker reduktioner i såvel hjemlandet og ved at medvirke til, at andre lande kan nedbringe deres CO₂-udslip.

Verdensnaturfonden (WWF) tager kraftigt afstand fra, at Danmark nu ifølge det reviderede rammenotat skal kunne støtte forslag om, at lade international kvotehandel indgå i direktivets anvendelsesområde. *WWF* anfører, at EU's interne kvotehandelssystem er etableret for at generere omkostningseffektive CO₂-reduktioner hos de største CO₂-udledere i EU, uden at konkurrenceevnen forvrides mellem EU's erhvervsliv. Sigtet er således både miljømæssigt som økonomisk: Mest miljø for pengene. Hvis kvotesystemet åbnes for international kvotehandel (AAU'ere), vil det medføre, at der muligvis blive en økonomisk effektivitet, men der leveres ingen miljø-vare for pengene. *WWF* anfører videre, at hvis kvotehandlen ikke længere er intern, vil den være en illusion og ikke længere et redskab til at sikre den fornødne omstilling i EU. En åbning for internationale kvoter i kvotehandelssystemet vil således underminere det potentielt vigtigste miljøpolitiske redskab, som nogensinde er etableret i EU.

Det Økologiske Råd justerer sit første høringssvar med, at det er af største betydning at fastholde en overgrænse for anvendelsen af projektkreditter, og at det foreslåede loft på 8% er for højt i betragtning af at loftet kun gælder for de kvotebelagte virksomheder og de øvrige anslag mod Kyoto-protokollens forudsætning om hjemlige reduktioner i I-landene. *Det Økologiske Råd* finder det endvidere uantageligt, at "en eventuel begrænsning søger at tage højde for forskellene i medlemsstaternes reduktionsforpligtelse". *Det Økologiske Råd* mener i modsætning hertil, at Danmark bør vedkende sig sin reduktionsforpligtelse på 21% i lyset af Danmarks overmåde store udledning af drivhusgasser. *Det Økologiske Råd* finder endvidere formuleringen om international kvotehandel ødelæggende for kvotehandelssystemet.

Forslaget er sendt i ordinær høring til en kreds af høringsberettigede med frist til d. 22. september 2003. Der er indkommet følgende høringssvar:

Landbrugsrådet bemærkede, at muligheden for at indføre et loft for konverteringen helt bør fjernes.

Vindmølleindustrien finder, at kvoterne i EU's kvotehandelssystem skal holdes totalt adskilt fra kreditter fra JI- og CDM-projekter, og er derfor modstander af det foreliggende forslag. *Vindmølleindustrien* anfører, at forslaget vil sænke prisen på kvoter betragteligt og dermed undergrave, at der sikres reelle reduktioner inden for EU. Det anføres endvidere, at den lave pris vil fjerne kvotemarkedets betydning for vedvarende energiteknologier og dermed incitamentet til teknologiudvikling. Det foreslås derfor, at JI- og CDM-kreditter sikres en mindstepris på 25 Euro per ton. *Vindmølleindustrien* anfører endvidere, at forslaget er i grundlæggende modstrid med supplementaritetsprincippet under Kyoto-protokollen og at den lave kvotepris ikke afspejler den samfundsmæssige omkostning men kun den marginale omkostning ved at nedbringe emissionerne.

Eltra mener, at det er af stor betydning, at virksomhederne kan benytte projektkreditter fra JI- og CDM-projekter, og støtter derfor hovedformålet. *Eltra* mener endvidere, at kreditter fra CDM-projekter skal kunne konverteres allerede i perioden fra 2005-7, og at der bør oprettes et centralt register der registrerer alle handler. *Eltra* støtter værnet mod dobbeltberegning og ønsker et transparent system særligt med hensyn til hvilke JI og CDM-projekter, der er undervejs af hensyn til investeringer som vil overskride et eventuelt loft. *Eltra* efterlyser stillingtagen til hvem, der bliver dansk myndighed og en snarlig stillingtagen til den nationale allokeringsplan. *Eltra* finder, at et eventuelt loft bør fastsættes for landene individuelt og ikke for fællesskabet, og at den foreslåede grænse på 15 MW for anlæg der er omfattet af CDM bør fjernes.

Oliebranchens Fællesrepræsentation (OBF) finder endvidere i den ordinære høring, at kreditter fra CDM-projekter skal kunne konverteres allerede i perioden fra 2005-7 og at begrænsningerne på typen af projekter, der kan indregnes ikke er overensstemmelse med EU's internationale forpligtelser.

Dansk Industri anfører endvidere i deres ordinære høringsvar, at de er uenige i Kommissionens argumentation om, at en kvantitativ begrænsning via teknologiudvikling vil medføre forbedringer for det globale miljø. Tværtimod mener *Dansk Industri* at begrænsningen på brug af projektmekanismerne vil resultere i tab af muligheder på verdensmarkedet for renere teknologi og formindskelse af teknologioverførslen til udviklingslandene og deraf følgende miljøforringelser.

På møde i specialudvalg (miljø) den 8. oktober 2003 gentog *Greenpeace*, *Det Økologiske Råd* og *WWF* deres kritik af forslaget som tidligere fremført ved skriftlig høring, samt deres uenighed med den danske holdning og indstilling i kommenteret dagsorden. *WWF* fremførte endvidere, at de fandt argumenterne i kommenteret dagsorden for politiseret. *WWF* fandt således at de makroøkonomiske vurderinger var for skråsikre, og at den samlede argumentationen for den danske holdning ikke levede op til normal standard. Endvidere foreslog *WWF*, at der i indstillingen vedrørende kvalitative krav til projektkrediternes godkendelse, skulle reflekteres Udenrigsministeriets forarbejde for så vidt angår rammer for CDM projekter.

Den 5. november 2003 afholdt Specialudvalget (miljø) et møde vedrørende notatet, hvor ovennævnte problemstillinger blev drøftet, hvilket medførte en række omformuleringer i nærværende notat.

På specialudvalget (miljø) den 3. december fremkom følgende bemærkninger:

Greenpeace fandt det kritisabelt, at der i notatet ikke er redegjort for, hvad Kommissionen mener om opfyldelsen af supplementaritetsprincippet (altså princippet om at projektmekanismerne alene skal udgøre et supplement til hjemlige foranstaltninger mhp at reducere udledning af

drivhusgasser). Greenpeace fandt det endvidere særdeles foruroligende, at der øjensynligt nu forelå et udspil fra formandskabet helt uden lofter for anvendelse af projektmekanismerne.

Dansk Industri udtrykte undren over, at Danmark kunne indgå et sådant kompromis, når det var Regeringens grundlæggende holdning, at der overhovedet ikke burde være et loft. Et synspunkt som fandt støtte hos Danske El værkers Forening. WWF fandt det klogt at arbejde målrettet for at opnå enighed med Europa Parlamentet og bemærkede til den sidste bullit under dansk holdning, at det dels ikke kunne være en selvstændig målsætning at sikre tilstrækkelig likviditet i kvotehandelssystemet, ligesom det var uklart, hvilke fordele der henvistes til i dette afsnit. Tænkte man på økonomiske, miljømæssige eller politiske fordele. WWF fandt det mest sandsynligt, at det var de økonomiske fordele, der her blev givet prioritet, hvilket kunne undre set i lyset af at forslaget behandlede af miljøministeriet.

På specialudvalget (miljø) den 5. februar 2004 fremkom følgende bemærkninger:

WWF spurgte til Regeringens holdning til mulige negative konsekvenser af store vandkraftværker under projektmekanismerne, herunder brugen af retningslinierne som udarbejdet af World Commission on Dams i 2000. Dansk Industri (DI) fremførte – med henvisning til udkast til udtalelse fra Europa-Parlamentets rapporteurs – at et sådant loft var en katastrofe, og ville lægge kraftige hindringer for Regeringens klimastrategi. DI fandt dog ikke at en sådan evt. endelig løsning i forhandlingerne, skulle medføre at Danmark stemte nej til forslaget. Greenpeace spurgte om der i Rådet fortsat var diskussion om inddragelsen af atomkraftprojekter, hvilket ville være i modstrid med Kyoto-protokollen. WWF oplyste at Japan har ytret utilfredshed med, at direktivændringsforslaget ikke tillader vedvarende energi og energibesparelses II-projekter i de kvotebelagte virksomheder i udvidelseslandene. Greenpeace understregede at de fortsat fandt Regeringens åbenhed overfor at inddrage AAU'er dybt kritisabelt.

Ad punkt 5 – forberedelse af CSD12 (29. – 30. april 2003)

Nyt notat

Resumé: CSD 12 - som afholdes i New York den 19. – 30. april 2004 med high-level segment den 28. –30., er det første egentlige substantielle møde i FN's Kommissionen for Bæredygtig Udvikling efter Verdenstopmødet for Bæredygtig Udvikling, som blev afholdt i Johannesburg i august/september 2002. Temaerne for den første cyklus (CSD12+13) er vand, sanitet og menneskelig bosætning. For vand og sanitet har EU identificeret 4 hovedindsatsområder: 2015 Målene, 2005 målet for planer for integreret vandressourceforvaltning og vandbesparelse, forbedret tilgængelig data for vand og sanitet, for mere effektiv økonomisk og praktisk planlægning,

integration af vand og sanitet i planlægningen. Operativt lægger EU særligt vægt på indsatsen under EU's vandinitiativ, samt effektiv implementering af EU ambitiøse lovgivning på vandområdet. For menneskelig bosætning har EU identificeret 4 hovedindsatsområder: Fremme overblik ift. sikkerhed for ejerskab af jord, fremdrift i 2015 målene for vand og sanitet, som bidrager til bosætningsmålsætningen, styrkelse – og skabe synergi ift. - implementeringen af FN Habitat's dagsorden, udveksling af erfaringer og "best practice" som bench-mark for bæredygtig byudvikling. Operativt lægger EU særligt vægt på bæredygtig byplanlægning og prioritering/mobilisering af finansiering. For de tværgående indsatsområder lægger EU vægt på en integreret tilgang til vand, sanitet og menneskelig bosætning i CSD, samt særlig fokus på følgende tværgående emner som bl.a. bæredygtig forbrug og produktion.

1. mål og indhold

Baggrund

CSD 12 - som afholdes i New York den 19. – 30. april 2004 med high-level segment den 28. –30., er det første egentlige substantielle møde i FN's Kommissionen for Bæredygtig Udvikling efter Verdenstopmødet for Bæredygtig Udvikling, som blev afholdt i Johannesburg i august/september 2002. På CSD 11, som blev afholdt i april 2003, blev der vedtaget et nyt arbejdsprogram for CSD, som skal vitalisere CSD som high-level forum for styrket implementering af målsætningerne i Agenda 21, FN's Årtusindmålsætninger samt handlingsplanen fra Johannesburg. På CSD 11 blev det også besluttet, at CSD fremover skal forløbe i toårs cyklusser: Først et review år, hvor der gøres status for implementering – gode erfaringer og hindringer. Dernæst et policy år, hvor der formuleres nye mål og politikker. CSD12 er review-år.

Temaerne for den første cyklus (CSD12+13) er vand, sanitet og menneskelig bosætning. De relevante internationale mål er i denne sammenhæng 2015-målene om halvering af andelen af mennesker uden adgang til rent drikkevand og basal sanitet og målet om signifikant at øge leveforholdene for minimum 100 mio. slumbeboere. Dertil kommer målet om, at der skal udarbejdes planer for integreret vandressourceforvaltning og vandbesparelse i alle lande senest i 2005.

Input

Forberedelsen af CSD 12 bygger dels på en række rapporter fra FN's Generalsekretær om status for implementering indenfor de enkelte områder, dels på formandskabskonklusioner fra de regionale møder i FN's økonomiske kommissioner, og endeligt på individuelle bidrag fra lande, institutioner, major groups og partnerskaber - før, parallelt og i marginen af selve mødet.

Forud for det regionale møde i UN-ECE udarbejdedes der i EU-kredsen et skriftligt statement, som dels forholder sig til de 3 emner på dagsordenen, dels et antal tværgående emner som EU ønsker drøftet på CSD 12, samt endeligt forholder sig til UN-ECE's rolle ift. CSD.

Vand og sanitet

EU identificerer 4 hovedindsatsområder:

1. 2015 Målene.
2. 2005 målet for planer for integreret vandressourceforvaltning og vandbesparelse.
3. Forbedre tilgængelig data for vand og sanitet, for mere effektiv økonomisk og praktisk planlægning.
4. Integration af vand og sanitet i planlægningen.

Operativt lægger EU særligt vægt på indsatsen under EU's vandinitiativ, samt effektiv implementering af EU ambitiøse lovgivning på vandområdet.

Menneskelig bosætning

EU identificerer 4 hovedindsatsområder:

1. Fremme overblik ift. sikkerhed for ejerskab af jord.
2. Fremdrift i 2015 målene for vand og sanitet, som bidrager til bosætningsmålsætningen.
3. Styrke – og skabe synergi ift. - implementeringen af FN Habitat's dagsorden.
4. Udveksling af erfaringer og "best practice" som bench-mark for bæredygtig byudvikling.

Operativt lægger EU særligt vægt på bæredygtig byplanlægning og prioritering/mobilisering af finansiering.

Tværgående indsatsområder

EU lægger først og fremmest vægt på en integreret tilgang til vand, sanitet og menneskelig bosætning i CSD. Derudover understreger EU behovet for særlig fokus på følgende tværgående emner:

- Styrket implementering ved brug af bæredygtighedsstrategier, øget finansiering (som bla. forudsætter kapacitetsopbygning og god forvaltning), indikatorer for bæredygtig udvikling samt partnerskaber for bæredygtig udvikling.
- Indarbejdelse af de internationale mål for vand, sanitet og bosætning i udviklingslandenes fattigdomsreduktionsstrategier.
- Bevare fremdriften i udviklingen af en 10-årig ramme af programmer for bæredygtig forbrug og produktion.
- Fokusering på de indlysende sammenhænge der er mellem sundhed og vand, sanitet og bosætning.
- Nødvendigheden af, at ligestillingsdimensionen indgår i drøftelserne af temaerne i CSD.
- Udveksling af erfaring omkring uddannelse for bæredygtig udvikling.
- Brugen af virksomhedernes sociale ansvar (CSR) som supplement til eksisterende politiske

redskaber indenfor fx handel og udvikling.

UN-ECE's rolle ift. CSD

EU understreger behovet for at UN-ECE mere integreret bidrager til implementeringen af dagsordenen for bæredygtig udvikling i dets samlede virke, samt at der ved fremtidige regionale forberedende møder gives større mulighed for reelt input fra landene i form af erfaringer og særlige aktiviteter. EU ønsker endvidere en overvejelse af den mulige nytte af også at afholde regionale møder forud for de politisk besluttende sessioner i CSD (dvs. CSD 13, 15, 17 etc).

Organisering af CSD 12

EU lægger vægt på, at CSD 12 fastholder sit perspektiv for vurdering af praktisk implementering og erfaringsudveksling, herunder tilrettelægger grundlaget for de beslutninger om videre fremdrift, der vil skulle træffes på CSD 13. Dette gælder ikke mindst ift. aktiv inddragelse af ekspertise og "major groups" med relevant erfaring. EU ønsker endvidere, at drøftelsen af vand og sanitet slås sammen på CSD 12+13. Spørgsmålet om toårige formandskaber for CSD-bureauet har været drøftet i EU-kredsen, men der er endnu ikke fuld enighed.

2. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Ikke relevant i denne sammenhæng.

3. Konsekvenser for Danmark

Der ligger ikke i EU's forberedelse af CSD 12 elementer som umiddelbart har lovgivningsmæssige, administrative eller økonomiske konsekvenser for Danmark, udover allerede planlagte aktiviteter ifm. Danmarks opfølgning på Johannesburg. Meddelelsen er neutral ift. beskyttelsesniveauet.

4. Høring

På mødet i EU-specialudvalg (miljø) den 5. februar fremkom følgende kommentarer: Greenpeace forespurte til hvad regeringen har tænkt sig at gøre ift. EU's forpligtigelser fra Johannesburg, herunder specielt finansieringskilder til EU's vandinitiativ "Water for Life".

Ad punkt 6 – forberedelse af det 5. UNEP GMEF møde (29. – 31. marts 2004)

Der foreligger intet dokument til punktet. Det forventes at formandskabet vil tage drøftelsen under frokosten.

Global Ministerial Environment Forum (GC/GMEF) det årlige miljøministtermøde i UNEP den 29.-31. marts 2004 er emne for drøftelse under rådsmødets frokost. Emnerne for GC/GMEF er dels forberedelse af miljøtemaer på dagsordenen for CSD mødet som finder sted senere på foråret og

som drejer sig om vand, sanitet og bosætning. Herudover vil ministrene på UNEP mødet skulle diskutere opfølgning på processen om styrkelse af den internationale miljøforvaltning. Centrale elementer heri er etablering af universelt medlemskab af UNEP, styrkelse af den videnskabelige basis for UNEP's arbejde og styrkelse af UNEPs arbejde med kapacitetsopbygning og overførsel af teknologi.

UNEPs eksekutivdirektør Klaus Töpfer vil være til stede under ministerfrokosten på rådsmødet.

Ad punkt 7 - Biodiversitetskonventionen (COP7) og Cartagena Protokollen (MOP1)

Der foreligger intet dokument til punktet. Der forventes at Formandsskabet og Kommissionen vil give en mundlig redegørelse på rådsmødet. På rådsmøde (miljø) den 22. december blev der vedtaget rådskonklusioner angående EU position til møderne. På mødet i biodiversitetskonventionen og Cartagena Protokollen agerede Danmark i henhold til ovennævnte rådskonklusioner og kommenteret dagsorden herfor.

Ad punkt 8 – Forslag til ændring af forordning om det finansielle instrument for miljøet (LIFE)

KOM(2003) 668 endelig
2003/0260 (COD)

Revideret notat

Resumé:

Rådets forordning (EØF) nr. 1973/92 om oprettelse af et finansielt instrument for miljøet (LIFE) blev vedtaget i maj 1992 med det formål at bidrage til gennemførelse og udvikling af Fællesskabets miljøpolitik og miljølovgivning. Forordningen er siden af løst af af forordning (EF) nr. 1655/2000 (LIFE III) der afspejler prioriteringerne i det femte miljøhandlingsprogram. LIFE III udløber den 31. december 2004. I overensstemmelse med artikel 12 har Kommissionen nu forelagt Europa-Parlamentet og Rådet En midtvejsrapport om gennemførelsen af forordning (EF) nr. 1655/2000 og Et forslag om forlængelse af den gældende forordning (tredje etape) indtil den 31. december 2006. Kommissionen er i færd med at udarbejde de finansielle overslag for tiden efter 2006. Hovedformålet med nærværende forordningsforslag er sikre kontinuitet frem til 2006 og dermed undgå, at der skabes et juridisk tomrum. Af væsentlige ændringer i forhold til den eksisterende forordning: Tilknytning til de foranstaltninger, der skal foreslås i EU's handlingsplan for

miljøteknologi (Etap), der i øjeblikket er under udarbejdelse; komplementaritet til udviklingsprogrammerne for forskning, strukturfonden og udvikling i landområder; udvalgsproceduren, der gælder for gennemførelsesbestemmelserne til LIFE-forordningen, ændres som følge af Domstolens dom fra januar 2003 fra en forskriftsprocedure til en forvaltningsprocedure; det foreslåede beløb til en toårig forlængelse af LIFE beløber sig til 317,2 mio. EUR; dette er i overensstemmelse med de nuværende finansielle overslag og tager hensyn til virkningerne af udvidelsen.

1. Status

Kommissionen sendte den 5. november 2003 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Kommissionen fremsatte den 8. juli 2003 første gang et forslag til ændring af Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1655/2000 om det finansielle instrument for miljøet (LIFE) med henblik på vedtagelse af nye bestemmelser om, hvilken udvalgsprocedure gennemførelsesbestemmelserne til forordningen er omfattet af. Kommissionen foreslog, at der nedsættes et *forvaltningsudvalg* med henblik på vedtagelse af foranstaltningerne til gennemførelse af forordningen. Disse ændringer er nu inkorporeret i det nye forslag

Grundnotat om det daværende forslag blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. august 2003.

Aktuelt notat om det nye forslag blev oversendt til Folketinget den 11. december 2003 i samlenotatet forud for rådsmøde (miljø) den 22. december 2003.

Punktet er sat på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 2. marts 2004 med henblik på politisk enighed/vedtagelse. Det forventes, at Formandskabet vil søge at nå til enighed med Parlamentet om forslaget forud for rådsmødet.

2. Formål og indhold

Rådets forordning (EØF) nr. 1973/92 om oprettelse af et finansielt instrument for miljøet (LIFE) blev vedtaget i maj 1992 og havde til formål at bidrage til gennemførelse og udvikling af Fællesskabets miljøpolitik og miljølovgivning.

Forordning (EØF) nr. 1973/92 blev senere ændret væsentligt ved forordning (EF) nr. 1404/96 (LIFE II) og siden afløst af forordning (EF) nr. 1655/2000 (LIFE III). Disse ændringer af LIFE-instrumentet afspejler den løbende tilpasning til de nye målsætninger i de

miljøhandlingsprogrammer, som var gældende på tidspunktet for de forskellige LIFE-etaper. Anvendelsesområdet for LIFE III var således i overensstemmelse med prioriteringerne i det femte miljøhandlingsprogram. LIFE III's generelle mål var at bidrage til gennemførelse, udvikling og styrkelse af Fællesskabets miljøpolitik og -lovgivning. LIFE III skulle også bidrage til miljøets integration i andre EU-politikker og bane vej for nye løsninger på EU's miljøproblemer. Med det sjette miljøhandlingsprogram, der blev vedtaget i 2001, bekræftes disse målsætninger og den rolle, LIFE skal spille til støtte for programmet.

LIFE III udløber den 31. december 2004. For at det kan kontrolleres, om målsætningerne for LIFE III opfyldes effektivt, hedder det i forordningens artikel 12, at der senest den 30. september 2003 skal foretages en evaluering af gennemførelsen og i givet fald fremsættes forslag om videreførelse af ordningen.

I overensstemmelse med artikel 12 har Kommissionen nu forelagt Europa-Parlamentet og Rådet:

- En midtvejsrapport om gennemførelsen af forordning (EF) nr. 1655/2000.
- Et forslag om forlængelse af den gældende forordning (tredje etape) indtil den 31. december 2006.

Kommissionen er i færd med at udarbejde de finansielle overslag for tiden efter 2006. Hovedformålet med nærværende forordningsforslag er sikre kontinuitet frem til 2006 og dermed undgå, at der skabes et juridisk tomrum.

Udover over at undgå, at der skabes et juridisk tomrum foreslår og begrundes Kommissionen, at der gennemføres følgende ændringer i den eksisterende forordning:

- Forordningen bør fuldt ud afspejle bestemmelserne i den nye finansforordning;
- Eftersom det sjette miljøhandlingsprogram blev vedtaget i 2002, vil de retningslinjer, der opstiller de prioriterede områder for LIFE-miljø-demonstrationsprojekter, blive revideret, så de klart knyttes til miljøhandlingsprogrammets prioriteter og til de foranstaltninger, der skal foreslås i EU's handlingsplan for miljøteknologi (*Etape*), der i øjeblikket er under udarbejdelse;
- LIFE's komplementaritet til udviklingsprogrammerne for forskning, struktur fonden og udvikling i landområder skal tydeligt afspejles i forordningen;
- Den udvalgsprocedure, der gælder for gennemførelsesbestemmelserne til LIFE-forordningen, ændres som følge af Domstolens dom fra januar 2003 fra en forskriftsprocedure til en forvaltningsprocedure;

- Det foreslåede beløb til en toårig forlængelse af LIFE beløber sig til 317,2 mio. EUR; dette er i overensstemmelse med de nuværende finansielle overslag og tager hensyn til virkningerne af udvidelsen;
- For ledsageforanstaltninger foreslås en begrænset forhøjelse fra 5 til 6% af budgettet med henblik på yderligere forbedringer inden for videreformidlings- og overvågningsaktiviteter;
- Der foreslås en ex-post evaluering af LIFE-programmet i 2006;
- Der indføres en særordning for at muliggøre videreførelse af overvågning af projekter, der stadig er i gang efter 2006.
- Af den af Kommissionen fremsendte midtvejsrapport får man det indtryk, at der i fremtiden vil blive givet prioritet til større multinationale projekter med en pan-europæisk dimension. Hvis dette bliver gennemført, vil det bryde afgørende med et af de fundamentale principper ved LIFE-Miljø, nemlig at opnåelse af finansiel støtte ikke kræver multinational deltagelse. Et krav om multinational deltagelse vil være en væsentlig barriere for projektinitiativer fra mange små og mellemstore danske virksomheder.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Ikke relevant i forhold til dette forslag.

4. Konsekvenser for Danmark

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark, og der skal ikke foretages ændringer i danske bekendtgørelser, da en forordning vil have direkte retsvirkning i Danmark.

Forslaget vil ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for henholdsvis erhvervsliv, forbrugere og offentlige myndigheder (henholdsvis stat, amter og kommuner), hvis den nuværende udmøntningspraksis bibeholdes. Implementering af forordningen vurderes ikke at få administrative konsekvenser for offentlige myndigheder, i form af øget ressourcebehov som følge af dataindsamling og rapporteringsforpligtelser m.v., da der stort set er tale om en videreførelse af en eksisterende ordning.

Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da der er tale om forslag til videreførelse af en eksisterende ordning.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring hos 284 parter med frist til den 5. december 2003, og der er indkommet 21 høringssvar, heraf havde 14 høringssvar ingen bemærkninger, og andre

høringsparter støttede de foreslåede ændringer og fremhævede den generelle betydning af LIFE-instrumentet.

Dansk Landbrug fremhæver betydningen af LIFE i forhold til implementeringen af Vandrammedirektivet og Habitatdirektivet og lægger vægt på betydningen af konkrete demonstrationsprojekter i forhold til den enkelte lodsejer/landmand.

Dansk Skovforening frygter, at de afsatte midler er utilstrækkelige i lyset af dels den udfordring som udvidelsen af EU medfører, dels at arbejdet med implementering af Natura 2000 først vil komme rigtigt i gang fra 2005.

Forbrugerrådet ønsker, at Danmark skal arbejde for at NGO'ere undtages for kravet om 50% medfinansiering.

På møde i Specialudvalget den 3. december 2003 bemærkede Det Økologiske Råd, at LIFE-instrumentets loft på 50 %'s støtte betyder at det er særdeles vanskeligt for små ikke-statslige og ikke-kommercielle organisationer at udnytte instrumentet. Økologisk Råd opfordrede til at man fra dansk side arbejder for at medfinansieringskravet bliver lavere.

På møde i specialudvalget (miljø) den 5. februar 2004 fremkom følgende bemærkninger:

Det økologiske Råd undrede sig over at der ikke var taget højde for et synspunkt der var blevet fremført et tidligere møde om at nedsætte procenten for medfinansiering.

Ad punkt 9 Forslag til ændring af direktiv om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE-direktivet)

KOM(2003) 219 endelig udgave, 2003/0084 (COD)

Nyt notat

Resumé:

I forbindelse med forhandlingerne i Rådet af direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr, WEEE-direktivet, 2002/96/EF blev det fra Grækenland og Irlands side anført, at de to medlemsstater som følge af deres generelt utilstrækkelige genanvendelsesinfrastruktur, geografiske forhold, lave befolkningstæthed og lave forbrug af elektrisk og elektronisk udstyr, er ude af stand til at efterleve de i direktivets artikel 5, stk. 5 fastsatte indsamlingsmål på 4 kg/person/år, eller de nyttiggørelsesprocenter der er fastsat i artikel 7, stk. 2 indenfor de fastsatte tidsterminer. De

fastsatte terminer blev på denne baggrund forlænget med 24 måneder for de to medlemsstaters vedkommende.

Med henvisning til artikel 55 i tiltrædelsesakten af 2003 har Den Tjekkiske Republik, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Slovenien og Slovakiet nu med samme begrundelse som Grækenland og Irland, anmodet om at fristerne for efterlevelse af de to artikler forlænges.

Forslaget skønnes at få marginal eller ingen betydning for Danmark.

1. Status.

Kommissionen oversendte d. 9. februar 2004 forslaget til Rådet og Parlamentet.

WEEE-direktivet har hjemmel i artikel 175 i TEF og ændringsforslaget skal derfor vedtages i Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Der er ikke tidligere oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om sagen.

2. Formål og indhold.

Europa-Parlamentet og Rådet opnåede den 11. oktober 2002 forlig om direktiv 2002/96/EF og direktivet trådte i kraft den 13. februar 2003. Direktivet skal være implementeret i dansk lovgivning senest den 13. august 2004.

WEEE-direktivet indeholder foranstaltninger med sigte på indsamling og miljøvenlig behandling af affald af elektrisk og elektronisk udstyr. Direktivet er baseret på producentansvar, hvilket indebærer, at det er producenterne af elektrisk og elektronisk udstyr, som skal finansiere indsamling, genbrug, behandling og miljøvenlig bortskaffelse af WEEE.

I forbindelse med forhandlingerne i Rådet af direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr, WEEE-direktivet, 2002/96/EF blev det fra Grækenland og Irlands side anført, at de to medlemsstater som følge af deres generelt utilstrækkelige genanvendelsesinfrastruktur, geografiske forhold, lave befolkningstæthed og lave forbrug af elektrisk og elektronisk udstyr, er ude af stand til at efterleve de i direktivets artikel 5, stk. 5 fastsatte indsamlingsmål på 4 kg/person/år, eller de nyttiggørelsesprocenter der er fastsat i artikel 7, stk. 2 indenfor de fastsatte tidsterminer. De fastsatte terminer blev på denne baggrund forlænget med 24 måneder for de to medlemsstaters vedkommende.

Med henvisning til artikel 55 i tiltrædelsesakten af 2003 har Estland, Letland og Litauen anmodet om at fristerne for efterlevelse af de to artikler forlænges med 36 måneder, Den Tjekkiske Republik, Ungarn og Slovakiet har anmodet om en forlængelse på 24 måneder og Slovenien med 12 måneder. De nævnte fremtidige medlemsstater har fremført samme begrundelse som Grækenland og Irland.

Forslaget tilgodeser ønskerne fra Den Tjekkiske Republik, Ungarn, Slovakiet og Slovenien, medens Kommissionen ikke finder de af Estland, Letland og Litauen fremførte argumenter som værende tilstrækkelig begrundelser til en fristforlængelse for efterlevelse af de to artikler på mere end 24 måneder.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Forslaget forventes kun at medføre en minimal fordrejning på det indre marked, grundet reducerede omkostninger i forbindelse bortskaffelse af det elektriske og elektroniske affald for de berørte nye medlemsstater i den begrænsede periode. Det vurderes således, at forslaget opfylder proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Ændringsforslaget indebærer ikke lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Ændringsforslaget indebærer ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for producenter, kommuner og amter eller staten.

Beskyttelsesniveau:

Ændringsforslaget vil medføre, at den forventede reduktion af belastningen af Østersøen med miljøfremmede stoffer fra deponierne i Estland, Letland, Litauen og den Tjekkiske Republik vil blive forsinket med op til to år.

Da alle de berørte medlemsstater er beliggende syd eller øst for Danmark, forventes langdistanceforurening fra forbrænding af det kasserede elektriske og elektroniske udstyr ikke at få betydning for Danmark.

Ændringsforslaget vurderes på denne baggrund at indebære en ubetydelig reduktion i det beskyttelsesniveau, som kan opnås ved den eksisterende tekst i WEEE-direktivet.

5. Høring

I forbindelse med høringen af det eksisterende WEEE-direktiv var der ingen bemærkninger til de forlængede tidsfrister for implementering der blev bevilget Irland og Grækenland. Nærværende forslag vil ikke blive sendt i almindelig høring.

Ad punkt 10 - Forslag til direktiv om arsen, cadmium, kviksølv, nikkel og polycykliske aromatiske forbindelser i luften

KOM (2003) 423 endelig – 2003/0164 (COD)

Nyt notat

Resume:

Direktivforslaget foreskriver, at luftkvaliteten med hensyn til arsen, cadmium, nikkel, benzo[a]pyren og kviksølv på dampform skal vurderes. Samtidig skal aflejringen af arsen, cadmium,, polycykliske aromatiske kulbrinter og kviksølv overvåges. Såfremt luftens indhold af arsen, cadmium, nikkel og benzo[a]pyren (BaP) (indikator for luftens indhold af polycykliske aromatiske kulbrinter) overskrider en af de såkaldte vurderingstærskelværdier, skal der foretages målinger. For BaP fastsættes en målværdi, som så vidt muligt skal nås, på 1 ng/m³ regnet som årsmiddelværdi.

1. Status

Kommissionen sendte den 17. juli 2003 ovennævnte forslag til Rådet og Europa-Parlamentet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175 stk1. i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Forslaget er en opfølgning på Rådets direktiv 96/62/EF om vurdering og styring af luftkvalitet. Af dette direktiv fremgår, at EU-Kommissionen skal fremlægge forslag til grænseværdier for luftens indhold af de pågældende stoffer senest i december 1999.

EU-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget, men der forventes afstemning i plenarforsamlingen i løbet af marts 2004.

Formandskabet har sat forslaget på dagsordenen for Rådsmøde(miljø) den 4. marts 2004 med henblik på politisk drøftelse, men har efterfølgende taget punktet af dagsordenen.

Formandskabet har oplyst, at man vil sondrer mulighederne for at nå til enighed med Europaparlamentet inden plenarafstemningen i Parlamentet således at sagen kan afsluttes i

1.læsning.

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at forslaget formål er at imødegå luftforureningsproblemer, der skyldes høje koncentrationer af tungmetaller (arsen, cadmium, nikkel og kviksølv) og polycykliske aromatiske kulbrinter (PAH'er).

Forekomsten af de stoffer i luften, der er omfattet af forslaget, vides at være sundhedsskadelige. Stofferne anses bl.a. for at være kræftfremkaldende og skadelige for arveanlæg, på fosterudvikling, på centralnervesystemet og på nyrerne. Endvidere optræder stofferne i jordbund, vand og afgrøder ved aflejring fra luften, hvorved stofferne indtages via fødekæden. Særligt for cadmium og kviksølv er effekten ved indtagelse via fødevarer større end ved indånding.

De betydeligste kilder til arsen, cadmium og nikkel, der påvirker luftkvaliteten, kommer fra metalindustrien, elektro-stålværker og olieraffinerier. Kilderne for kviksølv er fyring med kul samt affaldsforbrænding, og for PAH er den betydeligste kilde fyring med fast brændsel.

Direktivet foreskriver, at uanset koncentrationsniveauet skal luftkvaliteten vurderes og deposition overvåges i hvert enkelt medlemsland af de omfattede stoffer på mindst én station. Dette indebærer, at der skal foretages målinger af luftens koncentration af arsen, cadmium, nikkel og BaP (indikator for luftens indhold af polycykliske aromatiske kulbrinter). Hertil kommer måling af luftens indhold af kviksølv på dampform i alt og 7 øvrige navngivne PAH'er. Der skal endvidere foretages målinger af depositionen (aflejringen) af arsen, cadmium, kviksølv og PAH.

Hvis der er indikation af, at koncentrationen af stofferne – med undtagelse af kviksølv – overstiger de såkaldte vurderingstærskler, bliver måling af stofferne obligatoriske i de zoner eller bymæssige områder, hvor vurderingstærsklerne overskrides. For at vurdere om vurderingstærsklen overskrides kan medlemslandene anvende tidligere målinger inden for 5 år, eller målinger af kort varighed kombineret med modelberegninger.

Forslaget fastsætter på den baggrund en række tekniske metoder til målinger samt krav til rapportering til offentligheden og EU-Kommissionen med videre.

Senest d. 31. december 2008 skal Kommissionen forelægge EP og Rådet en beretning om erfaringerne fra anvendelsen af direktivet, herunder den seneste forskning for menneskers sundhed.

EU-Kommissionen anfører, at da arsen, cadmium, nikkel og PAH er kræftfremkaldende, kan der ikke sættes en grænse for, hvornår disse stoffer ikke er sundhedsskadelige. Kviksølv er

kræftfremkaldende i sin organiske form, metylkviksølv, mens frit kviksølv ikke kan klassificeres med hensyn til kræftfremkaldende evne.

Endvidere anfører EU-Kommissionen, at omkostningerne ved at reducere luftens indhold af de pågældende stoffer – dog med undtagelse af PAH – er langt højere end de kvantificerbare sundhedsmæssige fordele ved eventuelle grænseværdier. Dog oplyser Kommissionen, at der ikke er medregnet sekundære fordele, da de ikke kan gøres op i penge. Her tænkes på mindre skadevirkninger for økosystemer, afgrøder og arbejdsmiljøet.

For PAH er det EU-Kommissionens vurdering, at det økonomisk kan svare sig at indføre en målværdi, som det anbefales at nås, på 1 ng/m³ for PAH fra boligopvarmning og trafikken. Luftens indhold af PAH vurderes på baggrund af koncentrationen af stoffet benzo[a]pyren, BaP.

I forslaget henvises der endvidere til en række EU-tiltag og internationale konventioner m.v., som vurderes at få emissionerne af de pågældende stoffer til at falde markant. I forslaget nævnes eksempelvis EU direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (96/61/EF), direktiv om emissioner fra store fyringsanlæg (2001/80/EF), direktiv om forbrænding af affald (2000/76/EF) samt forskellige FN protokoller m.v. om tungmetaller og POP'er.

EU-Kommissionen anfører, at da det ikke er muligt ved hjælp af omkostningseffektive foranstaltninger at nå ned på koncentrationer, der ikke medfører skadevirkninger for menneskers sundhed, indeholder forslaget ingen bindende grænseværdier.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen forholder sig ikke særskilt til nærhedsprincippet, da forslaget er foranlediget af rammedirektivet om vurdering og styring af luftkvalitet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Rammedirektivet og efterfølgende datterdirektiver er implementeret i dansk lovgivning ved bekendtgørelse nr. 716 af 14. juli 2003 om mål- og grænseværdier for luftens indhold af visse forurenende stoffer. Nærværende direktivforslag skal i påkommende tilfælde indarbejdes i bekendtgørelsen.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Implementering af det foreliggende direktivforslag indebærer, at der oprettes mindst én målestation i hvert medlemsland uafhængigt om der er indikation for eller ej, at koncentrationen af et givent stof overskrider en vurderingstærskel. Det vil betyde en udvidelse de eksisterende målinger under det Landsdækkende Luftkvalitetsmåleprogram - LMP- og i Baggrundsovervågningsprogrammet – BOP med måling af kviksølv og PAH'er i luften og deposition af kviksølv og PAH'.

Målingerne under LMP og BOP varetages af Danmarks Miljøundersøgelser, hvortil bl.a. Københavns Kommune bidrager på frivillig basis til målinger af udvalgte stoffer.

En foreløbig vurdering af omkostningerne til de supplerende målinger er en samlet investering på ca. 1 mio. kr. fordelt med 800.000 kr. til kviksølvmålinger og 200.000 til PAH-målinger, samt årlige driftsudgifter på 350.000 kr. for kviksølv og 400.000 kr. for PAH. Der er forudsat, at der vil være tale om en målestation for kviksølv i et baggrundsområde og 2 målestationer i Københavnsområdet.

For så vidt angår BaP vil det typisk være i områder belastet med emissioner fra dieseltrafik eller i områder med brændeovne, de højeste værdier vil optræde. De foreliggende målinger kan imidlertid ikke umiddelbart sammenlignes med den foreslåede målværdi, men det må forventes, at især indførelsen af svovlfri dieselolie vil sikre, at der ikke vil opstå forureningssituationer, som medfører krav om opstilling af flere stationer til måling af BaP. Hertil kommer, at de stadig skærpede krav til de tunge køretøjers partikeludslip også vil reducere luftens indhold af BaP.

Af Kommissionens forslag fremgår, at medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger, som ikke indebærer uforholdsmæssige store omkostninger, til at sikre, at koncentrationen af BaP ikke overskrider målværdien på 1 ng/m³.

Hvis der blev vedtaget en egentlig grænseværdi for luftens indhold af BaP, må det derfor antages, at en sådan vil blive kombineret med en bestemmelse om, at i de områder, hvor det vil være forbundet med uforholdsmæssige store økonomiske omkostninger at opfylde grænseværdier, vil der blive givet en frist på en årrække for dens overholdelse. Dette vil i kombination med reduktion af partikeludslip og indførelse af svovlfri dieselolie give en tilstrækkelig sikkerhed mod yderligere økonomiske belastninger end de ovenfor skitserede.

Den udvidelse af måleprogrammet, der efter vedtagelsen af direktivet eventuelt skal realiseres, påregnes at kunne finansieres gennem omprioritering inden for de eksisterende overvågningsmidler i 2006.

Forslaget har ikke økonomiske konsekvenser for amter, kommuner og erhvervslivet, og direktivforslaget vurderes heller ikke at få administrative konsekvenser for amter, kommuner og erhvervslivet.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark, idet der alene er tale om indsamling af data. Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU, da målværdien for PAH kan afføde egentlig reduktionstiltag i de enkelte EU-lande.

5. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 19. august til 38 interessenter med frist for kommentar den 20. september 2003. Ved fristens udløb var der modtaget eet høringssvar fra Københavns Kommune, som bl.a. angiver, at niveauet for vurderingstærsklerne, der angiver hvornår målinger bliver obligatoriske, bør strammes op. Endvidere bør vurderingstærsklerne ændres til egentlig grænseværdier.

Forslaget har været sendt i høring i specialudvalget (miljø) 5. september 2003.

Det Økologiske Råd kan støtte, at tærskelværdierne bør forandres til egentlige grænseværdier, idet rådet dog finder, at en frist på op til 30 år er alt for lang, den teknologiske udvikling taget i betragtning. Desuden foreslår rådet specielt vedrørende kviksølv, at der foretages en samlet miljømæssigt vurdering af specielt anvendelsen af kul, som bidrager med en relativt stor del af kviksølvforureningen. Her bør kviksølv-problemet tages med i betragtning, når man ser på omkostningerne og gevinsterne ved at erstatte kul med naturgas og vedvarende energi.

Specialarbejderforbundet støtter forslaget.

Der er ikke indkommet yderligere høringssvar.

På specialudvalgsmøde (miljø) den 5. februar 2004 fremkom følgende bemærkninger:

Greenpeace efterlyste en dansk holdning til luftforurening med kviksølv.